

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA RAJECKÉ TEPLICE

NA ROKY 2016 - 2021

Vypracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č.309/2014 Z. z.

(2015)

Obsah dokumentu: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice

(ďalej len Program rozvoja mesta - PR):

PR mesta sa skladá z úvodu a 5 častí:

- analytickej,
- strategickej,
- programovej,
- realizačnej,
- finančnej.

Osnova PR

Úvod	5
 Časť A - Analytická časť.....	8
A-1 Analýza vnútorného prostredia	8
A-1.1 Základná charakteristika mesta Rajecké Teplice	8
A-1.2 Kultúrno-historická charakteristika	9
A-1.3 Charakteristika prírodných podmienok	11
A-1.4 Sociálno-ekonomická charakteristika	24
A-1.5 Demografické východiská	24
A-1.6 Ekonomické a sociálne špecifiká	26
A-1.7 Poskytovanie sociálnych služieb	26
A-1.8 Technická infraštruktúra	28
A-1.9 Sociálna infraštruktúra (vybavenosť mesta)	31
A-1.10 Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov predošlého PHSR (obdobie 2007 – 2017)	32
A-2 Analýza vonkajšieho prostredia	35

A-2.1 – Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v meste	35
A-3 Zhodnotenie súčasného stavu	37
A-3.1 – SWOT Analýza	37
Časť B - Strategická časť	47
B-1 Vízia	47
B-2 Poslanie	47
B-3 Strategické zámery podľa programov	49
B-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	49
B-3.2 Doprava a komunikácie	49
B-3.3 Technická infraštruktúra a služby	50
B-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	50
B-3.5 Školstvo, kultúra a šport	51
B-3.6 Životné prostredie	52
B-3.7 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu	53
B-4 Formulácia a návrh stratégie	54
Časť C – Programová časť	56
C-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	56
C-3.2 Doprava a komunikácie	56
C-3.3 Technická infraštruktúra a služby	57
C-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	58
C-3.5 Školstvo, kultúra a šport	58
C-3.6 Životné prostredie	59

Časť D - Realizačná časť	60
D-1 Organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja mesta Rajecké Teplice	60
D-1.1 Komunikačný plán	60
D-1.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR	62
D-1.3 Akčný plán	62
 Časť E - Finančná časť	 63
E-1 Finančný plán programu	63
E-2 Finančný plán podľa programových cieľov a časového horizontu uskutočnenia	63
E-2.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	63
E-2.2 Doprava a komunikácie	63
E-2.3 Technická infraštruktúra a služby	64
E-2.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	64
E-2.5 Školstvo, kultúra a šport	65
E-2.6 Životné prostredie	66
 Záver	 66
 Povinné prílohy PR	 67

Formulár č. Ú5

Úvod:

Program rozvoja mesta je základným dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program rozvoja je spracovaný na obdobie spravidla 7 rokov v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a je výsledkom strategického plánovania.

Poslaním Programu rozvoja je zabezpečenie kontinuity rozvoja mesta, vychádzajúcej z reálnych podmienok. Cieľom Programu rozvoja je vytvorenie stratégie rozvoja mesta, kladúcej dôraz na zahrnutie a skĺbenie ekonomických a sociálnych záujmov jej občanov do nastavenia smeru budúceho rozvoja mesta, a to všetko v súlade s prijatými koncepciami Slovenskej republiky a Žilinského samosprávneho kraja. Úspešnosť a efektivita Programu rozvoja však závisí od schopnosti implementácie jednotlivých nástrojov v podmienkach konkrétneho mesta, obce.

Základné princípy tvorby Programu rozvoja:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom analýz v troch hlavných oblastiach,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov mesta Rajecké Teplice.

Postup tvorby Programu rozvoja:

- vedenie mesta iniciovalo spracovanie PR a zostavenie riadiaceho tímu,
- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR,
([vid'. Formulár č. Ú1](#), [Formulár č. Ú2](#), [Formulár č. Ú3](#), [Formulár č. Ú5](#))
- po prerokovaní v komisiách bol PR schválený mestským zastupiteľstvom,
- o spracovávaní a spracovaní PR bola verejnosť informovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli, internetovej stránke mesta, Spravodajcovi mesta a prostredníctvom stretnutí s niektorými „zložkami“, ktoré pôsobia v meste,
- samospráva získala na spracovanie PR partnerstvo s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Rajecká dolina a Miestnou akčnou skupinou Rajecká dolina,
([vid'. Formulár č. Ú4](#))
- zhotoviteľom konceptu dokumentu a jeho schválenej podoby je spoločnosť BROS Computing, s.r.o.,

Hlavička dokumentu Programu rozvoja:

Názov:	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA RAJECKÉ TEPLICE
Územné vymedzenie :	Mesto Ražec Teplice
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PR:	
Dátum platnosti:	
Verzia ¹	3.0
Publikovaný verejne:	

Formulár č. Ú1

Zámer spracovania PR:

Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Ražec Teplice na roky 2016 – 2021,
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, poslancami mestského zastupiteľstva, členmi komisií, pracovnými skupinami partnerov - s pomocou spoločnosti BROS Computing, s.r.o., ktorá je zhotoviteľom
Riadenie procesu spracovania	- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR - zoznam subjektov, zapojených do spracovania (členovia pracovných skupín), - zapojenie verejnosti a komunikácia bola realizovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli, internetovej stránke mesta, Spravodajcovi mesta a stretnutiami s niektorými „zložkami“, ktoré pôsobia v meste
Obdobie spracovania	- roky 2016 - 2021 - harmonogram spracovania: do 4.6.2015 - verzia dokumentu PR č.1.0 do 30.6.2015 - verzia dokumentu PR č.2.0
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie (zhotovenie) dokumentu spoločnosťou BROS Computing, s.r.o. : 350,- EUR (70 osobohodín) - náklady na získanie informačných podkladov - štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 0,- EUR - náklady na stretnutia pracovných skupín a verejnosti: 0- EUR

Formulár č. Ú2

Proces prípravy a tvorby aktualizovaného PR:

Mesto Rajecké Teplice v roku 2007 dalo spracovať a mestské zastupiteľstvo schválilo pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta na roky 2007 - 2017. Potreba aktualizácie dokumentu je daná nielen končiacim sa časovým úsekom, na ktorý bol pripravený, ale aj končiacim sa programovacím obdobím Európskeho spoločenstva a hlavne požiadavkami zákona č. 309/2014 Z. z.. Aktualizácia tohto základného dokumentu mesta sa

týka:

1. Zosúladenia súčasnej legislatívy a z nej vyplývajúcich požiadaviek na tento dokument.
2. Spracovania nových štatistických a faktografických údajov, hospodárskych výsledkov a analýz.
3. Monitorovania dosiahnutia cieľov a plnenia opatrení daných v pôvodnom dokumente.
4. Doplnenia nových zámerov, úloh a aktivít, podľa aktuálnej požiadavky orgánov samosprávy, dotknutých subjektov, občanov a podnikateľských subjektov.
5. Nastavenia financovania nových úloh a určenia zdrojov stanovených na základe analýzy možností európskych, štátnych i mestských finančných nástrojov.

Procesu aktualizácie PR mesta sa zúčastnili odborní pracovníci mesta, volení zástupcovia samosprávy, pracovné skupiny partnerov a verejnosť.

Harmonogram spracovania PR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Formulár č. Ú3

Časť A - Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mesta s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia mesta.

A-1 Analýza vnútorného prostredia

A-1.1 Základná charakteristika mesta Rajecké Teplice

Kód mesta	517933
Názov okresu	Žilina
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	mesto
PSČ	013 13
Telefónne smerové číslo	++421 41
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1376
Nadmorská výška mesta (m n. m.)	411
Celková výmera územia mesta [m ²]	118 046 000
Hustota obyvateľstva na km ²	240,5

Zdroj: ŠÚ SR

Letecká snímka na centrum mesta Rajecké Teplice

A-1.2 Kultúrno-historická charakteristika

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1376 (v listine uhorského kráľa Ľudovíta Veľkého), kedy miestne šoltýšstvo vlastnila rodina Baloghovcov. V listine sa obec spomína v súvislosti so zámenou kráľovských majetkov v Novohradskej stolici za rajecké majetky šľachtica Dominika a jeho príbuzných ako škultécia dediny Teplica: „scultetia seu rectoratus vulgo wayth villae Tapolcha“. Pravdepodobný vznik Rajeckých Teplíc teda môžeme datovať približne do polovice 14. storočia vďaka kolonizácii z neďalekej Žiliny, rovnako ako to bolo u ďalších osád Rajeckej doliny.

Územie súčasnej obce však bolo osídľované a obývané ešte dávno predtým, čo dokazujú sídliská púchovskej kultúry z počiatku rímskeho veku a následne aj poveľkomoravské sídliská. Od roku 1496 patrila obec pod správu feudálov z Lietavy, ktorí sa však postupom času menili. Po Jánovi Zápoľskom sa stal majiteľom obce Mikuláš Kostka. Príchodom Františka Thurza - zaťa Mikuláša Kostku, v roku 1558 prešla správa Rajeckých Teplíc na dlhšie obdobie pod rodinu Thurzovcov, ktorí už od konca pätnásteho storočia hrali významnú úlohu v hospodárskom, politickom a kultúrnom živote viacerých krajín strednej Európy. To sa odrazilo aj na prístupe k samotnej obci a okoliu. Thurzovci vybudovali pri prameňoch kúpele, no samotné pramene a ich okolie sa upravovali až v roku 1615 vďaka Jurajovi Thurzovi. V tomto období dochádza postupne aj k zlúčeniu kúpeľov a samotnej osady. Rajecké Teplice sa tak začali vyvíjať ako kúpeľná obec. Po smrti Juraja Thurzu však dochádza k majetko-právnym sporom, ktorých vyústením bol úpadok obce i kúpeľov. K opätovnému rozvoju dochádza až koncom 18. storočia. V tomto období sa tu objavujú aj prví lekári dokumentujúci liečivé účinky termálnych prameňov. Takisto z tohto obdobia pochádza aj prvý chemický rozbor termálnej vody z oblasti. V roku 1784 mala obec 4 domy a 27 obyvateľov, v roku 1828 už 8 domov a 89 obyvateľov. Pozitívny vplyv na vývoj obce i kúpeľov malo dobudovanie železničného spojenia na úseku Trenčín - Žilina. To umožnilo na tie časy pohodlný príchod návštevníkom kúpeľov až do Žiliny odkiaľ sa presúvali do Rajeckých Teplíc na bríčkach a omnibusoch. Rozvoj kúpeľov znamenal i rozvoj samotnej obce, čo prinášalo úžitok a zlepšenie pracovných možností aj pre obyvateľov. Mnohí z nich nachádzali zamestnanie v kúpeľoch, či už pri stavbe kúpeľných domov alebo priamo v už vybudovaných zariadeniach ako sluhovia alebo sa starali o priľahlé parky, záhrady.

Na istý čas boli Rajecké Teplice aj samostatnou obcou, no v roku 1880 boli pripojené k obci Kanská. Nárast popularity kúpeľov i obce to však neovplyvnilo. V roku 1889 dokonca navštívil Rajecké Teplice arciknieža Karol Ľudovít s manželkou a ďalšími príslušníkmi cisárskeho dvora vo Viedni. Táto krátka návšteva mala pre kúpele veľký význam, čo sa odrazilo v návštevnosti v ďalšom období. Majitelia kúpeľov začínajú so zveľaďovaním kúpeľov. Stavajú sa nové vily a aj liečebný ústav, vytyčuje sa ochranné pásmo liečivých prameňov. Skoro celé katastrálne územie obce zaberá kúpeľný areál. V roku 1898 sa začína výstavba lokálnej železnice Žilina - Rajec. Jej dokončenie už nasledujúceho roku výrazne ovplyvnilo návštevnosť v ďalšom období. Dobrá dostupnosť umožnila príchod širších vrstiev obyvateľstva. Tomu úmerne však klesá počet zámožnejších hostí z radov aristokracie.

Začiatkom 20. storočia začali kúpele pomaly upadať, klesala ich návštevnosť avšak najväčšiu ranu obci i samotným kúpeľom zasadila 1. svetová vojna. Väčšinu hostí v minulosti tvorila najmä bohatá aristokracia a veľkostatkári. Táto skupina návštevníkov však zmenou hraníc aj geopolitických pomerov a nástupom éry národných štátov po roku 1918 pre kúpele prestala existovať. Kúpele boli teda nútené sa preorientovať na získanie domácich hostí a pacientov, členov nemocenských pokladníc a poisťovní.

V 30. rokoch došlo k prestavbe kúpeľov, ktorej výsledok aj napriek ťažkým bojom v oblasti, v r. 1944 počas 2. svetovej vojny, je viditeľný dodnes. V roku 1927 bol založený prvý hasičský zbor v obci. Roku 1935 prebehla celková elektrifikácia obce.

Do roku 1951 sa Rajecké Teplice vyvíjali ako osada obce Kanská. Po osamostatnení dochádza k ďalšiemu rozvoju obce. Stavajú sa nové rekreačné strediská, bytovky, prebieha rekonštrukcia a modernizácia kúpeľov. Rajecké Teplice nadobúdajú charakter kúpeľného mestečka. Roku 1959 získali Rajecké Teplice štatút kúpeľného miesta, ktorý vymedzil územie kúpeľov a zaručil ochranu liečivých prameňov. V 70. rokoch sa v obci vybudoval vodovod a došlo aj ku plynifikácii obce.

Od roku 1980 boli Rajeckými Teplicami integrované obce Poluvsie, Stránske, Kanská, Kunerad a Kamenná Poruba, no spojenie kúpeľného miesta a obcí výrazne poľnohospodárskeho charakteru sa neukázalo ako veľmi pozitívne.

Rajecké Teplice nadobudli 8. februára 1989 štatút mesta. Táto udalosť i spoločensko-politické zmeny, ktoré priniesol november 1989, významne ovplyvnil ďalší rozvoj kúpeľného mesta. Obce pričlenené v roku 1980 k Rajeckým Tepliciam sa osamostatnili (okrem Poluvsia). Dochádzalo k reštitúcii. Viaceré objekty obce boli vrátené do vlastníctva ich pôvodným majiteľom a dochádzalo aj k samotnej privatizácii majetku. Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice, š. p., boli 1. 2. 1996 transformované na akciovú spoločnosť, ktorej súčasťou sú Prírodné liečebné kúpele Rajecké Teplice a Kúpeľná liečebňa Kunerad.

A-1.3 Charakteristika prírodných podmienok

A-1.3.1 – Geografické východiská

Z geografického hľadiska sa mesto Rajecké Teplice nachádza vo Fatransko-Tatranskej oblasti. Leží v severnej časti Rajeckej kotliny, ktorá je súčasťou Žilinskej kotliny. Do severnej časti katastra, bližšie k zastavanému územiu zasahujú Súľovské vrchy časťou Skalky. Poluvsianska časť katastra smerom na juhovýchod leží v Lúčanskej časti Malej Fatry.

Mesto leží v nadmorskej výške 411 m n. m. na rieke Rajčanka. Tá preteká katastrom zo západu na východ a tvorí os samotného mesta. Územím obce pretekajú ďalšie tri vodné toky, všetky prameniace na juh od katastra v pohorí Malej Fatry. Sú to Porubský, Kuneradský a Medzihorský potok.

Mesto je administratívne začlenené do okresu Žilina a Žilinského samosprávneho kraja, pričom leží približne 15 km južne od samotného centra okresného aj krajského mesta Žilina a asi 6 km severovýchodne od mesta Rajec. Z okresného hľadiska je obec lokalizovaná v centre okresu (avšak s ohľadom na výrazne asymetrický tvar okresu). Katastrálna hranica mesta je približne 5 km vzdialená od okresnej hranice s okresom Martin a Bytča, najmä vďaka podobne asymetrickému tvaru katastra samotných Rajeckých Teplíc, ktorý je výrazne pretiahnutý v smere severozápad-juhovýchod. Z krajského hľadiska má obec i jej kataster periférnu polohu - je lokalizovaná v jeho juhozápadnej časti vo vzdialenosti cca 10 km od administratívnej hranice s Trenčianskym krajom.

Rajecké Teplice ležia pomerne blízko spoločnej slovensko-česko-poľskej hranice (45 km) pričom najkratšia vzdušná vzdialenosť k Českým hraniciam je 35 km severozápadne smerom. Podobná je aj vzdušná vzdialenosť od Poľských hraníc a to cca 40 km.

Od centier ekonomického rozvoja regionálneho charakteru je mesto vzdialené:

- 6 km od Rajca,
- 15 km od Žiliny,
- 31 km od Považskej Bystrice,
- 197 km od Bratislavy.

Mesto tiež susedí na severe s obcami Porúbka a Lietavská Svinná-Babkov, na východe s obcou Turie, na juhu s obcou Stránske a Kanská, na západe s obcou Zbyňov.

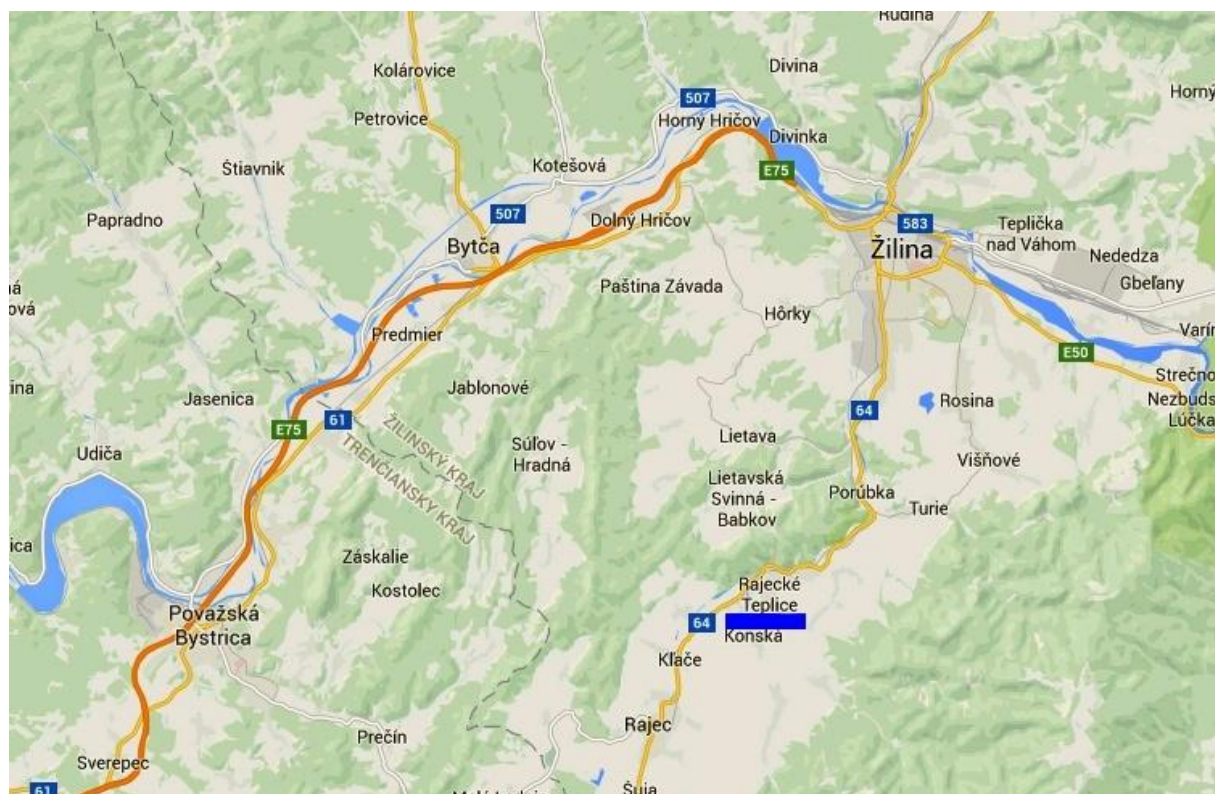

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Ražské Teplice na roky 2016 - 2021

Mesto Ražské Teplice na mape

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky

Zdroj: Google maps

Mesto Ražské Teplice je napojené na nadradenú komunikačnú sústavu (cesta I/64) v správe Žilinského samosprávneho kraja.

A-1.3.2 – Geologický vývoj a geologická stavba

Tektonické pomery

Ražská kotlina, v ktorej je mesto Ražské Teplice lokalizované, predstavuje zo štruktúrneho hľadiska tektonickú depresiu so zložitou stavbou vyplývajúcou z jej regionálnej geotektonickej pozície. Na štruktúrnym sformovaní a usporiadaní Ražskej kotliny a okolitých pohorí sa podieľala alpínska tektogenéza, ktorej výsledkom je systém vrásových štruktúr.

Ražská kotlina je oproti okolitým pohoriam obmedzená pozdĺžnymi zlomovými systémami SV-JZ smeru, ktoré majú značný hĺbkový dosah so strmým úklonom. Pozdĺž malofatranského zlomu kotlina poklesávala a vytvorila sa jej centrálna depresia v priestore medzi Rajcom a Kamennou Porubou. Príľahlá časť Malej Fatry má zložitú príkrovovo - vrásovú stavbu. Dominantným prvkom je antiklinála Kozia (ohyb horninových vrstiev alebo súboru hornín do oblúka nahor, sedlo), ktorej os má súhlasný priebeh s malo fatranským zlomom. Jej jadro tvoria permské a spodnotriasové súvrstvia, ktoré sú porušené sústavou zlomov južne od Kuneradu. Pozdĺž malofatranského zlomu medzi Kuneradom a Ďurčinou sú zachované útržky triasových karbonátov nadložných tektonických jednotiek - krížňanského a chočského príkrovu.

Ďalšou významnou pozdĺžnou tektonickou líniou je ražsko-teplický zlom, ktorý ohraničuje kotlinu a antiklinálu Skaliek, ktorá bola pozdĺž tohto zlomu vyzdvihnutá. Zároveň zlomová línia oddeľuje Ražskú kotlinu od ostatných podcelkov Žilinskej kotliny. Dolomity a vápence chočského a strážovského príkrovu príľahlej časti Strážovských vrchov sú synklinálne uložené.

Významnú úlohu najmä z hľadiska výstupu termálnych vôd v Ražských Tepliciach majú priečne zlomy severozápadného a juhovýchodného smeru. Porušujú linearitu starších pozdĺžnych zlomov a sú sprevádzané vertikálnymi pohybmi s poklesom alebo výzdvihom blokov podložja kotliny. Výrazné sú v Malej Fatre, ich pokračovanie do kotliny nie je identifikovateľné pre kvarterný pokryv.

(RAKUS, KYSELÁ. 1983).

Medzi najvýraznejšie zlomy tohto systému patrí zlom medzi Ražskými Teplicami a Kamennou Porubou, ktorý rozdeľuje Ražskú kotlinu na dva celky s odlišnými úložnými pomermi (RAKUS, KYSELÁ, 1983) a s odlišným charakterom podložja (ARDOVA, UZOŇ, 1985). Zároveň je veľmi pravdepodobné, že slúži ako výstupová cesta termálnych vôd z podložja kotliny do výverovej oblasti v Ražských Tepliciach.

Geologické pomery

Ražská kotlina ako súčasť Žilinskej kotliny patrí do sústavy terciernych kotlín, ktoré vznikli v oblasti peripieninského lineamentu. Táto hlbinná tektonická línia oddeľuje vonkajšie a vnútorné Karpaty. Z tejto pozície vyplýva komplikovaná štruktúro-tektonická stavba kotlín. Geologicko-tektonickú stavbu Ražskej kotliny a časti hraničných pohorí tvoria nasledovné jednotky:

- tatrikum (kryštalínium a jeho obalová jednotka),
- krížňanský príkrov,
- chočský a strážovský príkrov,
- paleogén (centrálnokarpatský a súľovský).

Kryštalinikum reprezentované granodioritmi zasahuje do územia obce len v juhovýchodnej časti katastra.

Prevažná časť hodnotených západných svahov Malej Fatry (bližšie Lúčanskej Malej Fatry) je budovaná obalovou sukcesiou so stratigrafickým rozsahom perm - spodná jura. Podstatná časť horninových komplexov je sformovaná do štruktúry antiklinály Kozia medzi Ďurčinou a dolinou Turského potoka. Jadro antiklinály je budované permskými, faciálne odlišnými súvrstviami. Strážňanské súvrstvie (východne od Kuneradu) je tvorené komplexom zlepencov, arkóz a drob s hrúbkou viac ako 500 m.

Kamennoporubské vrstvy tvoria časť jadra antiklinály juhovýchodne od Kamennej Poruby a ich základnými členmi sú bridlice a pieskovce s hrúbkou viac ako 600 m.

Mezozoický komplex obalovej jednotky začína spodnotriasovými kremitými konglomerátmi a pokračuje lúžňanským súvrstvom kremencov a pieskovcov. Vrstevný sled spodného triasu ukončujú ílovité bridlice a pieskovce s polohami sadrovca a ílovitých dolomitov. Pomerne veľké plošné rozšírenie majú stredno-vrchnotriasové vápence a dolomity, ktoré sú v juhovýchodnej časti v tektonickom styku s kryštalinikom (dolina Turského potoka, Kuneradky a Kamennoporubského potoka).

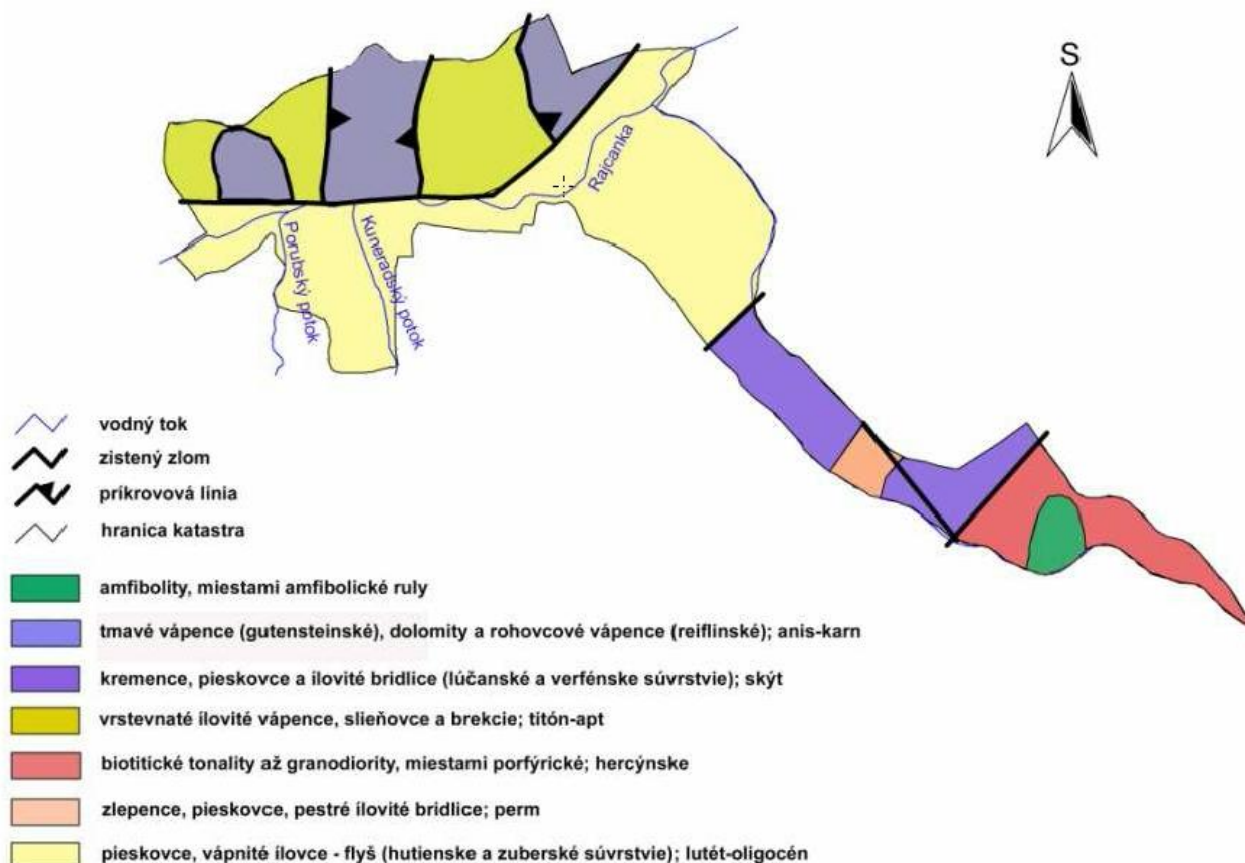
Vyššie členy sukcesie (vrchný trias a spodná jura) vo vývoji ílovcov s vložkami organogénnych vápencov sa nachádzajú len pri Kunerade.

Križňanský príkrov v Malej Fatre je budovaný dvoma dielčiami príkrovmi - spodnejším Ďurčinským a vlastným križňanským príkrovom. Sú stavebnými jednotkami priestoru južne od Ďurčinej a Rajeckej Lesnej. Horninové komplexy Ďurčinského príkrovu sú vrchnotriasového až spodnokriedového veku. Vrstevný sled začína súvrstvom keupru a pokračuje plytkovodným vývojom jury - komplexom ílovcov a organogénnych vápencov. Najvyšším členom sú spodnokriedové slienité vápence a sliene.

Členy križňanského príkrovu sú strednotriasového až strednokriedového veku. V uvedenej oblasti sa vyskytujú vrchnotriasové až kriedové členy. Jura je v hlbokomorskom vývoji reprezentovaná škvrnitými slieňmi, slienitými vápencami, radiolaritovými vápencami a radiolaritmi. Ich podloží je vrchnotriasové až spodnojurské súvrstvie organogénnych vápencov a ílovcov s vložkami vápencov. Krieda má podobný vývoj ako v Ďurčinskom príkrove. Stredný trias križňanského príkrovu (dolomity) je zachovaný len útržkovite pozdĺž malofatranského zlomu, oddeľujúci pohorie od Rajeckej kotliny, pri Kamennej Porube. Podobný plošný výskyt a pozíciu majú aj strednotriasové dolomity chočského príkrovu pri Ďurčinej. Väčšie rozšírenie karbonátov chočského príkrovu je v doline Turského potoka, v severovýchodnej časti prieskumného územia.

Základným stavebným prvkom antiklinálneho pásma Skaliek je spodnokriedový komplex slienitých vápencov a slieňov križňanského príkrovu, na ktorom v príkrovovej pozícii sa nachádzajú trosky strednotriasových dolomitov, s menším zastúpením vápencov chočského príkrovu (pri Veľkej Čiernej a v úseku Rajecké Teplice - Poluvsie).

Vlastná výplň Rajeckej kotliny je paleogénneho veku (paleocén - eocén) a má znaky pribradlového aj centrálnokarpatského paleogénu. Výplň kotliny je tvorená bazálnym súvrstvom karbonátových zlepencov s prevahou dolomitického materiálu, flyšovým súvrstvom ílovcov a pieskovcov a lokálne sa vyskytuje najmladší člen vrstevného sledu -pieskovcové súvrstvie. Hrúbka paleogénnej výplne sa odhaduje na 1200 - 1700 m vrátane bazálneho paleogénu.

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky

A-1.3.3 – Geomorfológia a reliéf

Geomorfológia

Územie mesta Rajecké Teplice patrí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, a fatransko-tatranskej oblasti. Severná časť katastra obce leží v celku Súľovské vrchy v podcelku Skalky. Stredná časť záujmového územia s väčšou časťou zastavaného územia je lokalizovaná v celku Žilinská kotlina, podcelku Rajecká kotlina. JV časť katastra už zasahuje do celku Malá Fatra, podcelku Lúčanská Fatra a jej časti Lúčanské Veterné pole.

Reliéf

Rajecká kotlina tvorí výraznú depresiu voči okolitému prostrediu Súľovských vrchov na severe, Strážovských vrchov na juhu a Malej Fatre na východe. Má pahorkatinný charakter, je mätko modelovaná najmä vzhľadom na pelitický charakter výplne. Absolútne výšky kotliny sa pohybujú v rozmedzí 380-580 m n. m. Relatívne v intervale 50-100 m. V kotline môžeme vyčleniť dva morfológické stupne:

- rovinné územie nivy Rajčanky a jej prítokov,
- pahorkatiny na predkvartérnych horninách (územie južne od Rajčanky)

Podcelok Skalky má výrazný, jasne ohraničený reliéf, podmienený hlavne litologickým charakterom hornín a ich odolnosti voči procesu zvetrávania. Výrazné sú tu najmä trosky chočského príkrovu. Skalky tvoria brachyantiklinálu výrazne ohraničenú voči kotline v úseku Rajecké Teplice - Poluvsie. Skalky dosahujú absolútnu výšku cez 700 m. n. m. pričom kóta najvyššieho bodu Skalky je 778 m. n. m.

Oblasť Malej Fatry je na danom území rozčlenená najmä eróznou činnosťou povrchových tokov, ktoré sú založené na priečných tektonických líniah (Medzihorský potok, Kuneradský potok).

Nadmorská výška v katastri Rajeckých Teplíc sa pohybuje medzi 405-1308 m n. m. Typu reliéfu zodpovedá aj sklonitosť územia, ktorá sa v severo-južnom smere mení od strednej až veľkej (14° - 24°), cez malú až strednú (2° - 6°), strednú až veľkú (6° - 14°) po veľkú (nad 24°).

Geomorfologické procesy

V dotknutom území sa nestabilné javy vyskytujú lokálne len ako mikrozosuvy a mezozosuvy. Potenciálne miesta mikrozosuvov sa viažu prevažne na hlavnú dolinu Rajčanky. So stúpajúcou nadmorskou výškou, absenciou vegetačného pokryvu, zvyšovaním sklonu reliéfu postupne narastá pravdepodobnosť tvorby nielen mikro, ale aj mezozosuvov. Zároveň v celej oblasti kotliny stabilne prebieha fluviálny proces s hĺbkovou eróziou spolu s pohybom hmoty (časť Skalky, Lúčanské Veterné pole) a fluviálno-akumulačno-erózný proces na rieke Rajčanka.

A-1.3.4 – Klimatické pomery

Za klimatické pomery považujeme dlhotrvajúci stav ovzdušia, čiže priemerný stav svetla, teploty, tlaku vzduchu, vetra a zrážok na určitom mieste.

Teplotné pomery

Prevažná časť mesta sa nachádza v Rajeckej kotline a leží teda v mierne teplej klimatickej oblasti, ktorá je vo všeobecnosti charakterizovaná oblasť s priemernou menej ako 50 letnými dňami za rok. Letný deň je charakterizovaný ako deň s maximom teploty vzduchu prekračujúcim 25°C . Júlový priemer teploty vzduchu v mierne teplej klimatickej oblasti by mal byť v priemere väčší ako 16°C . Chladná klimatická oblasť sa nachádza v južnej časti katastra mesta v horskej oblasti Malej Fatry. Chladná oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako veľmi vlhká s priemernými ročnými teplotami vzduchu nedosahujúcimi 16°C .

Priemerné ročné teploty vzduchu sa v meste pohybujú v rozsahu $7,3 - 8,1^{\circ}\text{C}$. Avšak je potrebné podotknúť, že hodnota priemerných ročných teplôt vzduchu v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch stúpa. Priemerná teplota vzduchu v januári je $-4,5^{\circ}\text{C}$. Priemerná teplota vzduchu v júli je $17,6^{\circ}\text{C}$. Absolútne maximálne teploty vzduchu v predmetnom území vystúpili až na $37,9^{\circ}\text{C}$.

V letnom období sa v oblasti Rajeckých Teplíc vyskytuje v priemere 42 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25°C a viac. Počas roka sa v území vyskytuje cca 3 - 5 tropických dní.

V zimnom období sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 35 ľadových dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu klesá pod 0°C a 125 mrazových dní, v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0°C . Počas tuhých zím sa zaznamenáva až 70 ľadových a 158 mrazových dní. Počas týchto dní absolútne minimálne teploty vzduchu klesajú v predmetnom území až na $-29,5^{\circ}\text{C}$. Dĺžka bezmrazového obdobia je okolo 160 dní v roku.

Insolačné pomery

Priemerné hodnoty globálneho žiarenia za rok sú $1050 - 1100 \text{ kWh m}^{-2}$, počas teplého obdobia je to $780 - 820 \text{ kWh.m}^{-2}$. S nadmorskou výškou všeobecne rastie hodnota oblačnosti, čo zároveň vplýva i na dĺžku trvania slnečného svitu, ktorá je výrazne závislá na expozícii a sklonitosti reliéfu. V posudzovanom území je oblačnosť priemerne $65 - 70 \%$ - najmenšia je koncom leta (pod 60%) a najväčšia koncom jesene a v zime (nad 75%). Slnko tu svieti priemerne $1450 - 1500$ hodín za rok (z toho cca 1050 hodín počas vegetačného obdobia). Priemerný počet jasných dní je v posudzovanom území $30 - 40$ ročne, zamračených je $140 - 150$ ročne.

Počas chladných nocí dochádza aj k tvorbe teplotných inverzií. Prízemné inverzie trvajú prevažne od večernej po skorú dopoludňajšiu dobu a vyskytujú sa v údolných polohách v priemere 2284 hodín, t.j. v 26% početnosti. Vo vrcholových polohách je výskyt inverzií v priemere o polovicu nižší.

Vlhkostné a zrážkové pomery

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v území je okolo 80% , pričom najväčšia je v zime ($85 - 87 \%$), najmenšia v lete a na jar ($74 - 78 \%$), závisí však od nadmorskej výšky (hodnota vlhkosti s nadmorskou výškou rastie a naopak, tlak vzduchu s výškou klesá).

Priemerný ročný úhm zrážok sa v posudzovanom území pohybuje od cca 750 do 850 mm . Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj - august, najmenej v mesiacoch január - marec.

Snehová pokrývka (vyššia ako 1 cm) leží v území priemerne $80 - 100$ dní do roka. Snehová pokrývka vyššia ako 5 cm sa v území vyskytuje cca 60 dní ročne a snehová pokrývka vyššia ako 20 cm sa vyskytuje $25 - 35$ dní v roku. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je $30 - 50 \text{ cm}$.

Veterné pomery

Vietor je najdynamickejším klimatickým faktorom. Je veľmi závislý od miestnych podmienok. Prevládajúce prúdenie vzduchu je v oblasti Rajeckých Teplíc pozdĺž vodného toku Rajčanka z juhozápadného až západného, JV až V a zo severovýchodného smeru. V priemere v 73% situácií sa vyskytuje slabé prúdenie vzduchu s priemernými rýchlosťami do $2,5 \text{ m/s}$ a z toho je 33% situácií s bezvetrím až veľmi slabým prúdením vzduchu o priemerných rýchlostiach do 1 m/s . Údolné a dolné svahové polohy sú málo veterné.

A-1.3.5 – Hydrologické pomery

Povrchové toky

Hydrologicky patrí riešené záujmové územie do povodia rieky Rajčanka, ktorá samotným katastrom mesta i preteká. Určuje aj výšku miestnej eróznej bázy, ktorá sa pohybuje okolo

400 m n. m.. Priemerný ročný prietok má $3,95 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Podľa odtokových pomerov patrí územie k vrchovinnému - nížinnému typu, pre ktorý je charakteristický typ režimu odtoku dažďovo-snehový s akumuláciou v septembri až marci, vysoká vodnosť v apríli až júni, najvyšší prietok v máji (v júli menším ako v apríli), najnižší prietok v januári až februári, s nevýrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy. Priemerný ročný elementárny odtok Rajčanky je $7,5\text{--}10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$ a špecifický odtok z povodia Rajčanky je $16,22 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$.

Rajčanka je ľavostranným prítokom Váhu, má dĺžku 47,5 km. Pramení v Strážovských vrchoch v nadmorskej výške asi 780 m. n. m. Celková plocha povodia Rajčanky 356 km^2 , ktorá je jediným a hlavným recipientom v území.

Rieka preteká Rajeckou kotlinou prevažne S-SV smerom, avšak okrajovým územím Rajeckých Teplíc tečie východným smerom. V katastri priberá Porubský potok a Kuneradský potok, pričom nad ľavým brehom Rajčanky sa vypínajú Skalky (podcelok Súľovských vrchov). Pri obci Poluvsie priberá zprava Stránsky potok a rieka sa opäť obracia na severovýchod. Z pravej strany ešte priberá Medzihorský potok. Tieto potoky vytvárajú perovitú sieť. Ich vodnatosť kolíše v závislosti na zrážkach. Rajčanka za Turskou skalou (obtočník Rajčanky) oblúkom vstupuje do Žilinskej kotliny. Na území Žiliny, v severozápadnej časti mesta, pri Strážove ústí do Váhu vo výške 326 m. n. m.

Podzemné vody

S geologicko-tektonickou stavbou územia a jej štruktúrnym usporiadaním úzko súvisia hydrogeologické pomery. Tie majú rozhodujúci vplyv na existenciu podzemných vôd.

Podzemné vody sú v skúmanom území v prevažnej miere dopĺňané infiltráciou zrážok. Vzhľadom na flyšovú výplň Rajeckej kotliny, čo je z regionálneho hľadiska izolátor, vyplýva, že na tvorbe a dopĺňaní podzemných vôd v kotline sa podieľajú podzemné vody tektonických jednotiek Malej Fatry, antiklinálneho pásma Skaliel a najmä SV svahy Strážovských vrchov. Uvedené oblasti sú budované stredno a vrchnotriasovými vápencami a dolomitmi chočského a strážovského príkrovu s nadložími karbonátických zlepcov bazálneho paleogénu, ktoré tvoria spoločný kolektor podzemných vôd s puklinovou a puklinovo-krasovou priepustnosťou. Karbonátový komplex sa v línii Rajecká Lesná—Šuja a pri Veľkej Čiernej ponára pod flyšovú výplň Rajeckej kotliny. Karbonátový komplex tvorí jej podložie a zároveň akumuláciu termálnych vôd približne po spojnicu Rajecké Teplice - Kamenná Poruba, kde je jej ďalšie pokračovanie prerušené, prípadne ukončené priečnym zlomom S-J smeru.

Hydrogeologická štruktúra termálnych vôd patrí medzi otvorené štruktúry s infiltračnou, akumulácnou a výverovou oblasťou. Výverová oblasť je polozakrytá, kolektory termálnych vôd sú prekryté kvartérom, čiastočne paleogénom. Podľa teploty vôd štruktúra patrí medzi nízkotermálne (teplota vôd do 39°C), s výrazným Ca-Mg-HCO typom chemizmu, s minerálizáciou od 500 do 800 mg/l a s nízkym obsahom CO_2 (do 300 mg/l). Výverová oblasť termálnych vôd sa nachádza v Rajeckých Tepliciach, s centrom medzi Kúpeľným domom, liečebným domom Malá Fatra, Rajčankou a Kuneradkou. Je tvorená vápencami a dolomitmi chočského príkrovu, ktorý sa nachádza v príkrovovej pozícii na slienitých vápencoch a slieňoch kriedového veku krížňanského príkrovu. Plocha výverovej oblasti je $0,08 \text{ km}^2$.

Termálne vody oblasti majú tlakový režim s negatívnymi piezomerickými výškami hladín v kvartérnych sedimentoch. Smer prúdenia je súhlasný so smerom výzdvihu podložja kotliny, t. j. smer juh-sever. Termálne vody sú viazané len na výverovú oblasť a nedochádza k ich rozptylu mimo nej.

Ražské Teplice sú známe od 14. storočia výskytom termálnych vôd, ktoré sa v prírodnom stave, t. j. bez ďalšej úpravy s úspechom využívajú pre liečenie zápalových a degeneratívnych chorôb pohybového ústrojenstva, poranení stavov, reumatických a nervových chorôb.

V súčasnosti sa v kúpeľoch využíva termálna voda prostredníctvom umelých záchytoch, t.j. hydrogeologických vrtov. Sú to vrty č. B1, B2 a B3. Pre vaňové kúpele a špeciálne procedúry sa využívajú vrty V-I (suterén Kúpeľného domu), BJ- I9 a BJ-22. Pre plnenie kúpaliska sa využíva termálna voda vrtu BJ-21A. V akumuláčnej oblasti je celoročne využívaný vrt BJ-22.

A-1.3.6 – Pôdne pomery

Pôda sa právom označuje za zrkadlo krajiny. Prvotne reflektuje geologické zloženie a postupne smerom zdola nahor určuje výskyt a akosť jednotlivých prvkov prostredia. Podobne ako to je v prípade geologického podložia aj výskyt pôdných druhov a typov v skúmanej oblasti Ražských Teplíc je veľmi pestrý vzhľadom na tak malé územie.

Pôdne druhy

Z pôdných druhov sa tu nachádzajú v JV-SZ smere 3 druhy približne rovnakej šírky:

- pôdy piesčito-hlinité, silno kamenité (štrkovitosť 50-75%),
- pôdy hlinité,
- pôdy ílovito-hlinité.

Na ľavom brehu Ražčanky v lokalite Skalky sa opäť vyskytujú pôdy hlinité. Aj na tomto príklade jasne vidieť výškovú zonalitu územia.

Pôdne typy

Typy pôd tu predovšetkým nachádzame ako hnedé lesné pôdy (kambizeme), podzolové pôdy, a rendziny, miestami fluvizeme a pseudogleje.

Rendziny sa v skúmanom území vyskytujú v lokalite Skalky na severe katastra, na ľavom brehu Ražčanky. Nachádzame ich ešte v JV časti na svahoch a údoliach Malej Fatry.

Vo všeobecnosti sa vyskytujú v rôznych polohách a klimatických podmienkach, na vápencoch, dolomitoch, dolomitických vápencoch, na karbonatizovaných ultrabázických horninách, pieskovcoch a bridliciach s prímiesou karbonátov, na karbonátových svahovinách a slieňoch. V riešenom území sa využívajú ako pasienky. Za ornú pôdu slúžia hlbšie rendziny na sypkých vápenatých horninách a hlbších produktoch ich odvápnenia a akumulácie avšak nie v lokalite Ražských Teplíc.

A-1.3.7 – Rastlinstvo a živočíšstvo

Zloženie flóry a fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, na pomerne

vysokú výškovú zonálnosť a expozíciu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, je tak súčasná flóra aj fauna výrazne rôznorodá.

Fytogeografické členenie

Územie katastra kúpeľného mesta Rajecké Teplice môžeme podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1966, 1984) zaradiť do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), pričom leží na hraniciach: obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Súľovské vrchy, obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), okresu Fatra, podokresu Malá Fatra (Lúčanská Fatra).

Potenciálna prirodzená vegetácia na skúmanom území sa mení v nadväznosti na ostatné abiotické zložky charakteristické pre dané miesto zónovite v SZ-JV smere. Najsevernejšie časti na území Skalky by zaberali bukové a jedľovo-bukové lesy (F-Dentario glandulosae-Fagetum). Vzhľadom však na relatívnu nedostupnosť areálu sa tu uvedené porasty aj nachádzajú. Predstaviteľmi sú najmä: buk obyčajný (*Fagus sylvatica*) javor (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*).

Pozdĺž Rajčanky sa v katastri mesta tiahnu zo západu na východ jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triandrae* p. p., *Salicion eleagni*).

Šírka tohto pásu je väčšia na pravom brehu Rajčanky. Na opačnej strane rozvoju tejto prirodzenej vegetácie zabraňuje najmä prudkosť svahu. Zástupcovia sú: jelša sivá (*Alnus incana*), pristupuje krušina jelšová (*Frangula alnus*), čremcha strapcovitá (*Padus racemosa*) a vzhľadom na kontinenálnejší charakter klímy aj smrek obyčajný (*Picea abies*). Z krov sú časté zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*). Mladé riečne naplaveniny lemujúce brehy tokov osídľuje spoločenstvo krovitých vrb zv. *Salicion triandrae* Th. V bylinnom poschodí oboch uvádzaných jednotiek prevládajú nitrofilné a hygrofilné druhy. Spoločenstvá lužných lesov sú ekologicky viazané na vysokú hladinu prúdiacej podzemnej vody alebo na občasné povrchové záplavy.

Juhozápadný výbežok mesta, medzi Porubským a Kuneradským potokom, by pôvodne zaberali zmiešané listnato-ihličnaté lesy severných karpatských kotlín (*Tilio-Carpinenion betuli*). Toto územie je dnes prevažne zastavané. Zástupcovia sú: lipa malolistá (*Tilia cordata*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).

Južne od pásu jelšových lesov v Poluvsianskej časti sa nachádza zóna karpatských dubovo-hrabových lesov (*Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Querco-Carpinetum medioeuropaeum*).

Pozdĺž Medzihorského potoka je však najmä v nižších polohách možné predpokladať výskyt hygrofilných zástupcov jelšovej zóny.

Mezofilné zmiešané lesy karpatské dubovo - hrabové zaberali v minulosti rozsiahle plochy karpatských kotlín. V súčasnosti z nich zostali len zvyšky, ktoré sú vo veľkej miere antropogenizované. Z drevín sú význačné druhy: hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), dub zimný (*Quercus petraea*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*).

S narastajúcou nadmorskou výškou sa opäť objavujú bukové a jedľovo-bukové lesy. Tie sa na svahoch Malej Fatry striedajú s bukovými lesmi horských polôh (*Luzulo-Fagenion* pp). Hlavnými zástupcami tejto zóny sú: buk obyčajný (*Fagus sylvatica*), jedľa biela (*Abies alba*), baza biela (*Sambucus racemosa*), vrbá (*Salix caprea*).

V súčasnosti sú v hodnotenom území na mnohých lokalitách vyššie opísané lesy pozmenené na zmiešané lesy, smrekové monokultúry, odlesnením na lúky a pasienky, miestami aj na ornú pôdu.

Biotopické členenie

V území sa uplatňujú druhy od typicky nížinných až po vysokohorské, od prvkov chladnomilných až po teplomilné. Živočíšne spoločenstvá, ich vnútornú štruktúru a kvalitu z regionálneho i lokálneho pohľadu modeluje ďalej kombinácia charakteru rôznorodosti orografických celkov a bohatosti typov prítomných biotopov.

V území sa uplatňujú tieto základné typy biotopov:

- hydrické biotopy,
- lúčne biotopy a poľnohospodárska pôda,
- lesné ekosystémy,
- skalnaté biotopy - skaly, lomy, odkryvy,
- ľudské sídla.

A-1.3.8 – Životné prostredie

Chránené lokality

Na území katastra sa vyskytujú viaceré chránené územia resp. lokality prírodného charakteru.

Z veľkoplošných je to najmä Chránená krajinná oblasť Lúčanská Malá Fatra. Kataster do nej zasahuje Poluvsianskou skalnou ihlou. Celková výmera CHKO je 30303 ha (územie je vymedzené legislatívne Vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. o CHKO v Lúčanskej Malej Fatre v znení zákona NR SR č. 543/2002 Z. z.).

Vyhláškou MZ SR č.481/2000 k § 65 ods. 13 zákona NR SR č. 277/1995 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona 241/1998 Z. z. boli vyhlásené ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov (PLZ) v Ražských Tepliciach. Podkladom boli výsledky hydrogeologického prieskumu (MÉRYOVÁ et al., 1996), v hodnotení ktorého boli riešené aj problémy exploatacie, režimu a ochrany PLZ v Ražských Tepliciach.

V riešenom katastrálnom území mesta sa nachádzajú pásma ochrany I. II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov. Ochranné pásmo I. a II. stupňa PLZ je lokalizované v kúpeľnom areáli priamo v meste a je ním aj ohraničené. Ochranné pásmo II. a III. stupňa PLZ sa rozprestiera takmer na celom území mesta Ražské Teplice (vynímajúc miestnu časť Poluvsie).

Podľa § 28 ods. 3 zákona NR SR č. 538/2005 Z. z., je v ochrannom pásme II. stupňa o. i. zakázané vykonávať činnosť, ktorá môže negatívne ovplyvniť fyzikálne vlastnosti, chemické zloženie alebo zdravotnú neškodnosť prírodnej liečivej vody alebo prírodnej minerálnej vody a bez vydania záväzného posudku MZ vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu.

Chránená a ohrozená flóra a fauna

Na území mesta sa nachádzajú 2 chránené stromy: 120 ročný Brest horský (*Ulmus glabra*) s obvodom 405 cm a výškou cca 30 m a 61 ročná Lipa malolistá (*Tilia Cordata*) s obvodom 126 cm.

Z endemických a reliktných druhov cicavcov sa najmä v zalesnenom území vyskytuje myšovka horská (*Sicista betulia*). Z chránených druhov cicavcov sú to najmä rys (*Lynx Lynx*), medveď hnedý (*Ursus Arctos*), tchor a lasica. Vydra riečna (*Lutra Lutra*) sa tu vyskytuje ako zoograficky významný druh cicavca.

Z chránených druhov suchozemských bezstavovcov tu nachádzame fuzáča alpínskeho (*Rosalia Alpina*) z ohrozených druhov cikádu (*Cicadetta Montana*). Ohrozený druh rýb chránený podľa Bernského protokolu je tu ploska pásavá (*Alburnoides bipunctatus*). Ďalšie chránené druhy vyskytujúce sa v blízkosti vodných tokov: Rosnička zelená (*Hyla arborea*), Skokan zelený (*Rana Esculenta*), Skokan štíhly (*Rana dalmatina*), Skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Z vtákov sa na riešenom území vyskytuje ako ohrozený druh orol skalný (*Aquila Chryseatos*).

Zdroje znečistenia ovzdušia

Za zdroj znečistenia ovzdušia sa v prípade riešeného územia podľa Národného emisného inventarizačného systému (zahŕňajúceho veľké a stredné zdroje znečistenia) môže považovať Cementáreň Lietavská Lúčka. V jej prípade sa jedná o znečistenie tuhými prachovými časticami, emisie NO_x, SO₂ a CO. V samotnom meste sa priamy bodový zdroj znečistenia nenachádza, avšak mestom prechádza cesta I/64, čo v malej miere prispieva k znečisteniu výfukovými plynmi (SO₂, CH₄, N₂O, Pb, NH₃, CO₂). Vo vykurovacom období môže prechodne dôjsť k zvýšeniu znečistenia v závislosti od spôsobu kúrenia v neplynofikovaných častiach mesta. Znečistenie však značne závisí od rozptylových podmienok a samotných meteorologických predpokladov.

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

K znečisteniu povrchových tokov v minulosti dochádzalo na vodnom toku Rajčanka. Zdrojom znečistenia boli Slovenské liečebné kúpele a.s. Rajecké Teplice a kúpalisko Laura. Po dobudovaní kanalizácie a čističky odpadových vôd (ČOV) v sídle došlo k výraznému zlepšeniu kvality vody.

K výraznému znečisteniu podzemných vôd na území mesta vzhľadom na charakter podložia a vzdialenosť samotnej infiltračnej zóny podzemných termálnych vôd prakticky dôjsť nemôže. Napriek tomu ostáva rizikovým faktorom spôsob likvidácie splaškových vôd (kanalizácia v meste je dobudovaná na 29 %, pričom dĺžka kanalizačného potrubia je 9,5 km) a nesprávna manipulácia s ropnými produktmi a inými rizikovými látkami v mechanizačnom stredisku Lesného závodu, čerpacej stanice pohonných hmôt, autoservise, individuálnych garážach a i.

Zdroje znečistenia pôd

Pôdy v oblasti sú málo znečistené, väčšia kontaminácia pôdneho fondu sa v danej oblasti nepredpokladá. Poľnohospodárske pôdy v území sú schopné produkčného procesu v rámci potravinového reťazca bez ohrozenia zdravia obyvateľstva.

Zdroje hluku

Znečistenie hlukom v meste zapríčiňuje najmä doprava po št. ceste I/64 a železnica (trať 126 Žilina - Rajec).

Zaťaženie komunálnym odpadom

Napriek kontinuálne rastúcemu množstvu komunálneho odpadu Rajecké Teplice nedisponujú miestom likvidácie komunálneho odpadu. Ten je vyvážaný na skládku v katastri obce Šuja. V zmysle platnej legislatívy zabezpečuje Mesto Rajecké Teplice dvakrát ročne vývoz stavebných odpadov a nadrozmerných odpadov z domácností pomocou veľkokapacitných kontajnerov. V súčasnosti mesto neregistruje žiadnu čiernu skládku na svojom území.

V Rajeckých Tepliciach je tradícia zberu druhotných surovín. Triedi sa sklo, papier, železný šrot, plasty a textil.

Chránené lokality a útvary územia:

A-1.4 Sociálno-ekonomická charakteristika

Ekonomickú oblasť v meste Rajecké Teplice determinuje nielen rozpočet mesta, rozsah vlastných príjmov, ale aj schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov – štátnych a európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú

činnosť právnických a fyzických osôb na území mesta. Ekonomiku mesta a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť, cestovný ruch a celkový hospodársky rast i aktuálny model regionálnej politiky vyššieho územného celku. Sociálna charakteristika mesta sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v meste i v širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva. Sociálnu situáciu v meste koriguje výkon originálnych kompetencií miestnej samosprávy.

A-1.5 Demografické východiská

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, naopak, vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúrou priestorového rozloženia a ďalších znakov. Na regionálnej úrovni vystupujú s dynamikou obyvateľstva otázky, ako je zabezpečenie požadovaného množstva pracovných miest, formovania sociálnej štruktúry.

Vývoj a súčasný stav obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a mechanického (migračného) pohybu. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 mala Slovenská republika 5 397 036 obyvateľov, čo predstavovalo 110 obyvateľov na km². V meste Rajecké Teplice žije v súčasnosti 2853 obyvateľov, čo predstavuje hustotu osídlenia 240,5 obyv./km² katastrálneho územia.

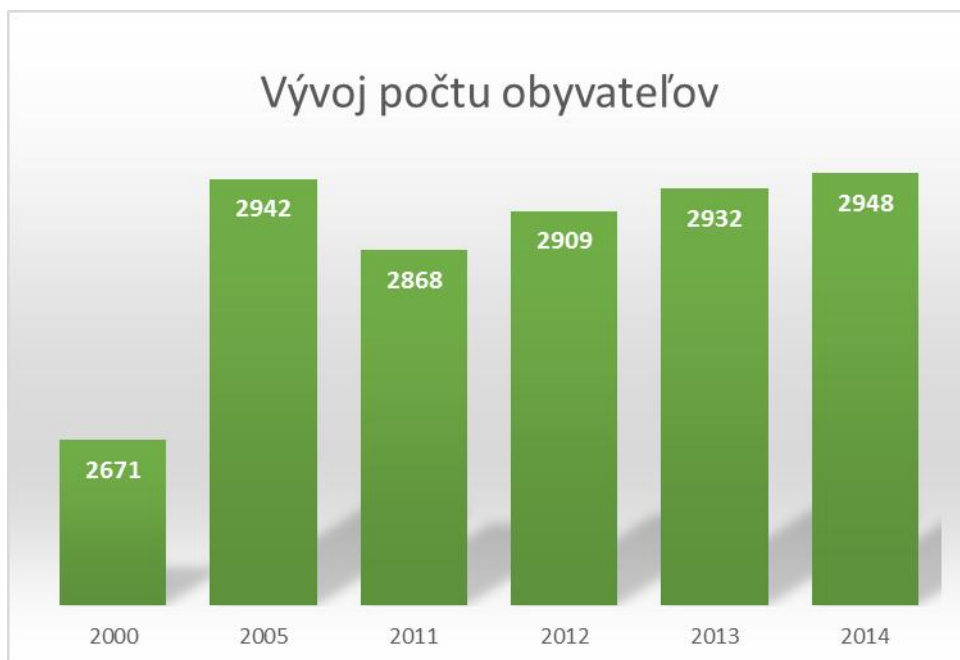
Objektívnosť demografického vývoja v rokoch 2005 až 2014 ovplyvňovali cudzinci, prihlásení na prechodný pobyt v Rajeckých Tepliciach. Tento nárast bol vyvolaný investíciami spoločností KIA Motors Slovensko a.s. a Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice a.s..

Štruktúra obyvateľstva Rajeckých Teplíc podobne ako počet obyvateľov sa v priebehu času menili.

Tabuľka vývoja počtu obyvateľov:

	2000	2005	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	2671	2942	2868	2909	2932	2948
Prírastok /- úbytok		271	-74	41	23	16

Graf vývoja počtu obyvateľov:

Počet a priemerný vek obyvateľov k 30.06. 2015

Kategória	Počet obyvateľov	%
Deti mladšie ako 15 rokov	378	100
chlapci	201	53
dievčatá	177	47
Občania starší ako 15 rokov	2412	100
muži	1159	48
ženy	1253	52
Obyvatelia na trvalom pobyte	2790	100
muži	1360	49
ženy	1430	51

Veková štruktúra obyvateľstva mesta

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa vekových skupín:

Pohlavie	Počet obyvateľov spolu	V tom vo vekovej skupine (absolútne)												
		0-9	10-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-79	80 +
Spolu	2 932	269	341	391	187	230	253	223	222	176	181	152	121	102
Muži	1 450	147	173	205	95	116	125	115	123	94	83	70	50	29
Ženy	1 482	122	168	186	92	114	128	108	99	82	98	82	71	73

(k 31.12.2013, zdroj: <http://slovak.statistics.sk>)

A-1.6 Ekonomické a sociálne špecifiká

Mesto Rajecké Teplice patrí do významného hospodárskeho regiónu s rozvinutým priemyslom (Žilinský kraj). Má vysoký podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje viac ako 50 %.

Mesto Rajecké Teplice v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí do stredne výkonného regiónu. V prepočte na obyvateľa regionálny HDP v Žilinskom kraji, a teda aj v meste Rajecké Teplice dosiahol 11 040 eur v bežných cenách, čo predstavuje 86,4 % úrovne HDP na obyvateľa v SR.

Mesto sa vyznačuje vyšším podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku (0 – 14rokov) a nižším podielom v poproduktívnom veku (ženy 55+, muži 60+ rokov). Vývoj v meste v porovnaní s celokrajským priemerom je mierne nepriaznivý.

V produktívnom veku prevláda mužská populácia. Veková štruktúra podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku.

A-1.7 Poskytovanie sociálnych služieb:

Samospráva v rámci originálnych kompetencií zabezpečuje od r. 2002 výkon opatrovateľskej služby pre chorých a bezvládných s trvalým pobytom v meste Rajecké Teplice a v obciach Stránske, Kúnerad. Opatrovateľská služba je vykonávaná na profesionálnej úrovni v domácom prostredí občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní, t. j. občania ťažko zdravotne postihnutí s nepriaznivým zdravotným stavom a občania v dôchodkovom veku. Mesto zamestnávalo k 31. 12. 2014 6 opatrovateľiek v hlavnom pracovnom pomere, ktoré poskytujú pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o ich domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

Dôchodcom sa poskytuje služba spojená s prípravou, výdajom a v prípade potreby aj s rozvozom stravy do domácností (pri imobilných občanoch) s finančným príspevkom mesta na stravovanie v prípade, ak ide o dôchodcu s nízkym príjmom. Program spoločného stravovania bol v roku 2006 rozšírený pre skupinu občanov s nízkymi príjmami. Denne sa prostredníctvom Školskej jedálne pri Základnej škole v Rajeckých Tepliciach uvarí a vydá 70 – 75 obedov pre seniorov a rozvezie sa obed približne 40 imobilným občanom.

Tab. 1 Vývoj poskytovania opatrovateľskej činnosti a príspevku na stravovanie dôchodcov s nízkymi príjmami

Sledované obdobie (rok)	Opatrovateľská služba (počet opatrovaných osôb/ suma vynaložených finančných)	Finančný príspevok na stravovanie dôchodcov (vrátane dôchodcov s nízkymi príjmami) (počet stravníkov /suma vynaložených finančných prostriedkov v eur)
2007	23/21 638	54/26 480
2008	23/27 309	55/28 475
2009	24/32 987	59/32 792
2010	27/36 278	58/30 354
2011	23/35 233	73/32 428
2012	22/39 084	73/37 820
2013	17/35 497	80/38 235
2014	16/34 682	77/39 758

Pri riešení problematiky zamestnanosti sa mesto zapojilo do aktivačných prác prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu. V priemere ročne zamestnávalo v rokoch 2007-2015 11 občanov v hmotnej núdzi na vybrané nenárodné obecné služby.

Tab. 2: Prehľad poskytnutých finančných príspevkov v rámci sociálnej pomoci

Sledované obdobie (rok)	Finančný príspevok pri narodení dieťaťa (počet osôb/celková výška príspevku v eur)	Finančný príspevok pri úmrtí občana členovi rodiny (počet osôb/celková výška príspevku v eur)	Jednorazové dávky sociálnej pomoci (počet osôb/celková výška príspevku v eur)	Dotácia na stravu a školské potreby žiakom rodín, ktoré sú v hmotnej núdzi (počet žiakov/celková výška príspevku v eur)
2007	20/ 996	33/1 643	18/1 228	306/3 937
2008	30/1 494	27/1 344	13/1 095	177/2 819
2009	24/1 195	38/1 892	12/1 493	144/ 2 210
2010	20/ 996	26/1 295	12/1 141	192/2 146
2011	28/1 400	35/1 750	16/1 225	155/1 959
2012	33/1 650	32/1 600	14/1 795	73/1 108
2013	36/1 800	28/1 400	17/1 980	48/ 877
2014	24/1 200	27/1 350	14/1 710	42/ 721

Zdroj: Relevantná evidencia mesta Rajecké Teplice

Mesto zo svojho rozpočtu každoročne poskytuje dávky sociálnej pomoci, a to: finančný príspevok pri narodení dieťaťa a pri úmrtí, jednorazové finančné výpomoci občanom v hmotnej núdzi. Prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytuje dotáciu (motivačný príspevok) na stravu a školské potreby žiakom z rodín, ktoré sú v hmotnej núdzi. V oblasti vyhľadávania občanov, ktorí by sa mohli stať poberateľmi jednorazových dávok sociálnej pomoci zatiaľ nie je využívaný špeciálny systematický prístup a preto sa žiadosti o poskytnutie predmetnej dávky dotýkajú približne rovnakej skupiny príjemcov, avšak v budúcnosti bude potrebné, aj z dôvodu ostatnej zmeny legislatívy, pre vyhľadávanie občanov ako príjemcov predmetnej dávky, vytvoriť efektívny informačný systém v spolupráci s orgánmi štátnej správy realizujúcimi opakovanú výplatu dávok sociálnej pomoci.

Mesto už dlhodobo vykonáva funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok v prípadoch, ak príjemcom je občan zbavený spôsobilosti k právnym úkonom, čím sa zabezpečí správne a efektívne využitie sociálnej dávky pre jeho život.

Pravidelne, minimálne dvakrát ročne je mesto spoluorganizátorom charitatívnych akcií zameraných na zber ošatenia a ďalších vybraných potrieb do domácnosti pre ľudí v sociálnej núdzi v národnom a medzinárodnom kontexte. Tento typ aktivít veľmi úspešne zabezpečujú aj ďalšie inštitúcie a organizácie sídliace na území mesta, napr. Farský úrad v Rajeckých Tepliciach, Únia žien v Rajeckých Tepliciach a nezisková organizácia Basta fidi. Únia žien už dlhodobo zabezpečuje finančnú zbierku ku „Dňu narcisov“.

Mesto neposkytuje sociálne služby v špecializovanom zariadení. Pre tento účel sú však k dispozícii pozemky vo vlastníctve mesta, ktoré čaká na adekvátnu výzvu na podanie projektu zameraného na predmetnú oblasť.

Významná mimovládna organizácia zabezpečujúca sociálnu pomoc s regionálnou pôsobnosťou, so sídlom v Rajeckých Tepliciach, je nezisková organizácia Áno pre život, n. o., ktorá poskytuje sociálne služby a sociálne poradenstvo osobám, na ktorých je páchané násilie, ktoré sú obeťami obchodovania s ľuďmi, osamelým tehotným ženám a rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu z vážnych dôvodov bývanie používať. Organizácii sa za jej činnosť dostalo národné aj medzinárodné uznanie a ocenenie.

Sociálne cítenie a aktivity ovplyvňujúce riešenie sociálnej problematiky v meste je zaznamenané aj v iných neziskových organizáciách pôsobiach na území mesta (Basta fidli, Áno pre život n. o., OZ Kultúra a pod.)

Monitorovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb prebieha tradičnou formou prostredníctvom zamestnanca Mestského úradu v Rajeckých Tepliciach zodpovedného za uvedenú oblasť.

A-1.8 Technická infraštruktúra

Rozvod vody:

Mesto je napojené na verejné vodovodné potrubie, avšak na jeho území sa nachádzajú tri samostatné systémy zásobovania pitnou vodou.

Samotné mesto Rajecké Teplice je zásobované z vodovodu, ktorý je v správe SeVaKu a.s. Žilina. Voda je privádzaná do mesta z verejnej vodovodnej siete VDJ Rajecké Teplice 1000 m³. Mesto má spoločný vodojem s obcou Kanská.

Časť Poluvsie je zásobovaná z verejnej vodovodnej siete z VDJ 1000 m³ Poluvsie, tiež v správe SeVaKu, a.s. Žilina.

SLK Rajecké Teplice, a.s. majú samostatný vodovodný systém (ktorý je aj vo vlastnej správe). Je napojený na dva vodojemy 50 m³ a 25 m³. Systém pozostáva z troch vodných zdrojov s výdatnosťou 4,9 m/s.

Celkový počet domácností napojených na verejný rozvod vody je 95 %.

Kanalizácia:

V Rajeckých Tepliciach je čiastočne vybudovaná jednotná kanalizačná sústava, ktorá je z časti v správe kúpeľov a z časti v správe mesta.

Okolo roku 1932 bola v Rajeckých Tepliciach vybudovaná kanalizačná sieť pre kúpele. Hlavný zberač vajcovitého priemeru 600/900 mm bol vybudovaný z Kúpeľného domu a Baníka (hotel) po mechanickú čistiacu stanicu, ktorá bola situovaná v lokalite terajšieho kúpaliska z vyústením do Rajčanky. V neskoršom období bola čistiareň zrušená a zberač bol predĺžený o cca 400 m a opäť vyústený do Rajčanky.

V súčasnej dobe kostru odvodňovacieho systému tvorí hlavný kanalizačný zberač, ktorý bol skolaudovaný v roku 2007. Výstavba kanála bola financovaná z prostriedkov ISPA s registráciou u Európskej komisie pod č. ISPA 2002/SK/16/P/PE/011 , zo štátneho rozpočtu a zdrojov Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.

S názvom stavby Žilina - Rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV a rozšírenie kanalizácie:

Objekt 3 – Rajecká dolina

SO3-1 Hlavný kanalizačný zberač

SO3-2 Rajecké Teplice

SO3-6 Poluvsie.

Splašková kanalizácia bola vybudovaná o priemere DN 300 mm, DN 400 mm. Splaškové vody sú odvádzané do spoločnej čistiarene odpadových vôd, ktorá je postavená v Hornom Hričove.

Rekonštrukciou ČOV bolo dosiahnuté zaistenie požadovanej účinnosti odstraňovania foriem dusíka a fosforu intenzifikáciou biologického stupňa ČOV je v súlade s legislatívou SR a v súlade so smernicou EU 91/271/EEC.

V súčasnosti centrálnej časti Rajeckých Teplíc je potrebné dobudovať splaškovú stokovú sieť k producentom odpadových vôd v lokalitách, kde kanalizácia ešte nie je vybudovaná.

V roku 2014 bolo založené „Združenie obcí aglomerácia Rajecké Teplice“ za účelom dobudovania ďalšej etapy splaškovej kanalizácie na získanie finančných zdrojov z Európskych fondov v meste Rajecké Teplice, Poluvsí a v obciach Konská, Kamenná Poruba a Stránske .

Zároveň bude potrebné posúdiť, zdokumentovať a zhodnotiť technický stav vybudovanej stokovej siete DN 600 a určiť, či bude potrebná rekonštrukcia, prípadne jej využitie na ulici Osloboditeľov a Riečna na odvedenie dažďových vôd s vyústením do toku Rajčanky.

Po zrealizovaní splaškovej kanalizácie jestvujúcu jednotnú kanalizáciu prebudovať na dažďovú kanalizáciu. Novú dažďovú kanalizáciu realizovať pri komunikáciách a štátnych cestách a pri spevnených plochách a parkoviskách.

Na zabránenie zaplavovaniu územia povrchovým odtokom z príválových dažďov bolo v meste a hlavne v dotknutých častiach vybudovaných viacero záchytných odvodňovacích kanálov. V roku 2006 bol zrealizovaný odvodňovací kanál zo zatápajúcej oblasti Sedliská na Ul. Osloboditeľov.

Za podpory EÚ z Operačného programu - Základná infraštruktúra bol vybudovaný odvodňovací kanál na Ul. Kuneradská v lokalite Zábystričie, ktorý vyriešil ohrozenie zatápania Rajeckých Teplíc tokom Bystrička.

Elektrifikácia a osvetlenie:

Súčasný stav elektrifikácie mesta je uspokojivý, keďže stupeň elektrifikácie mesta je celkovo 100 %. Zásobovanie sídla Rajecké Teplice a časti Poluvsie je riešené z transformovne 110/22 kV Rajec po 22 kV vzdušnom vedení číslo 253 TR Rajec - kV spínacia stanica Cementáreň Lietavská Lúčka. VN vedenie (hlavná trasa) je prevedené vodičmi AlFe6 3x95 mm² , odbočné vedenia a VN prípojky sú prevedené vodičmi 30-50 mm².

Elektrická energia sa odberateľom dodáva prostredníctvom 8 trafostaníc (1 v Poluvsí, 7 v meste), vybudovaných v stĺpovom alebo murovanom prevedení .

Elektrické rozvody a rozvody verejného osvetlenia v meste sú riešené zemnými alebo vzdušnými rozvodmi po betónových stĺpoch. Osvetlenie mesta vo večerných - nočných hodinách zabezpečuje cca 500 ks lúčových verejného osvetlenia. V roku 2015 mesto zakúpilo 10 kusov LED solárnych lúčových, ktoré boli umiestnené v priestoroch cintorínov v Rajeckých Tepliciach a Poluvsí. V roku 2015 bol zrealizovaný projekt: „Modernizácia verejného osvetlenia v meste Rajecké Teplice“, v rámci ktorého bolo vymenených 400 svetelných bodov a príslušenstvo.

Plynofikácia a rozvod tepla:

Územím Rajeckých Teplíc prechádza diaľkový plynovod VVTL Severné Slovensko o parametroch DN 500, PN 64. Napriek tomu mesto nemá na území vybudovanú žiadnu regulačnú stanicu.

Plynofikácia domácností je zabezpečená stredotlakými rozvodmi o prevádzkovom tlaku 0,1 MPa, z čoho vyplýva nutná inštalácia domových regulátorov.

Zemný plyn sa v meste používa ako hlavná palivová zložka pre vykurovanie, varenie, prípravu teplej úžitkovej vody a technologické účely.

Rozsah a počet komplexne plynofikovaných objektov vybavenosti a miestnych prevádzok je závislý na pridelení povolenia prevádzkovateľom rozvodov a zariadení ZPN.

Zásobovanie teplom v Rajeckých Tepliciach vychádza z princípu postavenia samotného kúpeľného mesta a ochrany životného prostredia. Mesto je kompletne plynofikované. Z tohto vychádza aj fakt, že Rajecké Teplice nemajú centrálnu zásobovanie teplom a sú vykurované väčšinou decentralizovaným spôsobom, t.j. objektovými a domovými kotolňami.

Pošta a telekomunikácie:

Služby podávacej a dodávacej pošty pre riešené územie poskytuje poštová prevádzka Rajecké Teplice na Školskej ulici.

Riešené územie Rajecké Teplice je súčasťou uzlového telefónneho obvodu (UTO) Rajec s telekomunikačnou príslušnosťou do TTO Žilina.

Mesto Rajecké Teplice je sídlom miestneho telefónneho obvodu (MTO) so zriadenou digitálnou ústredňou o kapacite 1722 prípojných párov. Na ústredňu MTO Rajecké Teplice sú pripojení telefónni účastníci aj z obcí Kamenná Poruba, Konská, Kunerad, Stránske a Zbyňov.

Digitálna ústredňa je zriadená v telekomunikačnej budove situovanej v blízkosti objektu pošty. Je napojená diaľkovým káblom z hlavnej ústredne TTO Žilina - v novom usporiadaní telekomunikačnej siete ako riadiace sekundárne centrum pre oblasť severného Slovenska.

Telekomunikačná sieť je plne automatizovaná. Má 725 telefónnych prípojk.

V katastri Rajeckých Teplíc je dobré pokrytie signálov sietí mobilných operátorov (T-Mobile, Orange). Do budúcnosti je predpoklad pokrytia signálom aj tretieho mobilného operátora (O2), ktorý zatiaľ využíva sieť MO T-Mobile.

Pokrytie územia televíznym signálom je na dobrej úrovni. V meste nie je zavedená káblová televízia.

Nájomné byty:

Mesto Rajecké Teplice v súčasnosti nemá vybudované nájomné byty a preto ich vybudovanie vníma ako prioritnú príležitosť v rozvoji mesta. Z uvedeného dôvodu sa bude v tomto dokumente v rámci sekcie Technická infraštruktúra zaoberať výstavbou nájomných bytov.

A-1.9 Sociálna infraštruktúra (vybavenosť mesta):

Kultúra a šport:

Na území mesta sa nenachádza futbalové ihrisko, z uvedeného dôvodu športový futbalový klub využíva na svoje tréningy ihrisko v susednej obci Konská. V areáli základnej školy je vybudované mini-futbalové ihrisko, ktoré využívajú obyvatelia z Rajeckých Teplíc a Poluvsia. Deťom v rámci dopravnej výchovy slúži dopravné ihrisko, ktoré bolo vybavené v roku 2015 novými kolobežkami, prílbami a dopravným semaforom.

V základnej škole je vybudovaná aj bikrosová dráha, umiestnené detské preliezky, šmýkačky pre deti a minifutbalové ihrisko, kde je značne opotrebovaný umelý trávnik. V areáli základnej školy bude možné v budúcom období na ploche terajšej bikrosovej dráhy vbudovať športové ihrisko a pred telocvičňou na trávinatej ploche Workout park, ktorý je možné vybudovať aj pred kultúrnym domom v Poluvsí a na uvedenej ploche aj športové ihrisko.

Zostava detských preliezok a šmýkačiek pre deti je umiestnená aj na uliciach Lúčna, Školská, Osloboditeľov a v Poluvsí.

Obyvatelia ako aj návštevníci mesta môžu využívať blízke lesy, kde sa postupne značí náučný chodník a dopĺňajú sa nové smerovníky. V meste sa nachádza príjemná oddychová zóna pri jazere, lipovej aleji alebo parku pred kúpeľmi a hotelom Skalka.

Mesto je členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu, ktorá podporuje niektoré akcie, ktoré organizuje mesto v rámci kultúrneho leta. Tradíciu už majú Letné slávnosti a Hody v Poluvsí.

V meste sa nachádza knižnica, ktorá poskytuje základné knižnično-informačné služby žiakom, študentom, obyvateľom a návštevníkom mesta bez obmedzenia, uvedené poslanie vyplýva zo štatútu Mestskej knižnice v Rajeckých Tepliciach. Knižnica pravidelne odoberá niektoré periodiká. Možnosť vypožičiavania časopisov aj minulých ročníkov. Knižnica je každý rok obohacovaná o nové tituly kníh – zakúpené a darované, ktoré sú financované z rozpočtu mesta a z dotácií Ministerstva kultúry SR.

Okrem klasických služieb sa poskytuje širokej verejnosti v otváracích hodinách aj prístup na internet. K ďalším službám patrí vyhotovovanie fotokópií formátu A4, čiernobiela aj farebná tlač dokumentov z PC, inzercia v Spravodajcovi mesta Rajecké Teplice a vyhlasovanie v mestskom rozhlase. Vzhľadom na pomerne značný pokles počtu registrovaných členov považujeme za potrebné prilákať nových návštevníkov knižnice, a to tak z radov domácich obyvateľov nášho mesta a okolitých obcí, ako aj z radov kúpeľných hostí. V roku 2015 bola knižnica zmodernizovaná novými regálmi a doplnená o 90 knižných publikácií.

Zdravotná starostlivosť:

V meste sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom poskytujú služby 10 lekári, či už všeobecní, pediatri alebo špecialisti. V meste poskytujú masérské služby viaceré subjekty. Farmaceutické služby poskytuje Lekáreň Mária, nachádzajúca sa v blízkosti budovy zdravotného strediska.

Fakultná nemocnica sa nachádza v neďalekej Žiline (15 km vzdialenej), Poliklinika Rajec (6 km vzdialenej), v ktorých sa poskytujú rôzne odborné vyšetrenia.

Služby:

Na území mesta Rajecké Teplice je vybudovaných dostatok zariadení, ktoré slúžia nielen ako ubytovacie zariadenia, ale aj ako rekreačné a stravovacie. Tieto poskytujú pracovné príležitosti občanom z Rajeckých Teplíc, ale aj obyvateľom z blízkeho okolia. V meste sa nachádza cca 23 zariadení, ktoré poskytujú ubytovanie a cca 42 zariadení pre ubytovanie v súkromí.

V meste sa nachádzajú dve predajne COOP Jednota Žilina, z toho jedna v Poluvsí, obchod

so zmiešaným tovarom Limaro. V mestskej tržnici situovanej v centre mesta sú sústredené ďalšie predajne. V priestoroch Zdravotného strediska, ktoré je majetkom mesta sa nachádza kozmetický salón, dve prevádzky manikúry a pedikúry, dve prevádzky kaderníctva a butik s odevmi.

V meste je pracovisko Slovenskej pošty a.s., ktorá poskytuje aj bankové služby. Okrem toho majú obyvatelia k dispozícii dva bankomaty.

Širokú paletu služieb poskytujú Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice a.s., ako aj iné subjekty.

A-1.10 Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov predošlého PHSR (obdobie 2007 – 2017).

Cestou k naplneniu dlhodobej vízie rozvoja mesta bolo stanovenie a plnenie strategických rozvojových cieľov za účelom zlepšenia kvality života v meste rozvojom infraštruktúry, s dôrazom na potreby občanov a estetický vzhľad mesta v oblastiach:

Opatrenie č. 1 - Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mesta prostredníctvom strategického plánovania

V rokoch 2007 - 2015 bol 5 krát aktualizovaný územný plán formou dodatkov. Urbanistická štúdia centra mesta nebola aktualizovaná v dôsledku nedostatku vlastných finančných zdrojov. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja bol 1 krát aktualizovaný dodatkom v roku 2015 v Opatrení – Modernizácia verejného osvetlenia v meste Rajecké Teplice.

Opatrenie č. 2 - Riešenie dopravnej situácie v meste

V meste bola vybudovaná autobusová zastávka v Rajeckých Tepliciach pod ul. Farská v lokalite pri železničnej stanici so štyrmi nástupnými miestami. Obnovenie a vybudovanie chodníkov pre chodcov sa podarilo realizovať iba v minimálnej miere, a to z dôvodu nedostatku vlastných finančných zdrojov. Mesto opätovne pristúpilo k rokovaniu s vlastníkami dotknutých pozemkov v súvislosti s vybudovaním chodníka pre chodcov v Poluvsí popri štátnej ceste I/64 od železničnej stanice po križovatku na Stránske, však k vykúpeniu pozemkov nedošlo z dôvodu nesúhlasu majiteľov pozemkov. Bola zrealizovaná oprava schodov a chodníka medzi ul. Zábrehnou a ul. M. R. Štefánika. V uplynulom období sa podarilo rozšíriť parkovacie miesta na námestí SNP v centre mesta, pred COOP Jednotou Rajecké Teplice, v priestore autobusovej zastávky v Rajeckých Tepliciach a za zdravotným strediskom.

Priebežne podľa potreby sa vykonávala povrchová úprava cestných a peších komunikácií.

Opatrenie č. 3 - Úprava verejných priestranstiev

V centre mesta bolo revitalizované námestie za spolufinancovania zo zdrojov európskych štrukturálnych fondov. Z rozpočtu mesta bolo zmodernizované verejné osvetlenie - 140 stĺpov a svetelných bodov (zo cca 500). V roku 2015 mesto zakúpilo 10 kusov LED solárnych lúč, ktoré boli umiestnené v priestoroch cintorínov v Rajeckých Tepliciach a Poluvsí. Taktiež bol zrealizovaný projekt: „Modernizácia verejného osvetlenia v meste Rajecké Teplice“, na ktorý mesto získalo nenávratný finančný

príspevok z Ministerstva hospodárstva SR, bolo vymenených 450 svetelných bodov a ďalšia technika súvisiaca s modernizáciou osvetlenia.

Verejná zeleň bola vysadená na cca 80% na ul. Školskej, v areáli základnej školy, v priestore autobusovej zastávky, obnovená bola aj lipová alej. V roku 2015 bol zrekonštruovaný „ostrovček“ na otočni autobusov v Poluvsí. V rámci tejto investície boli osadené obrubníky a vysadená zeleň.

Opatrenie č. 4 - Úprava vodných tokov a protipovodňové opatrenia

- V rámci opatrenia bol vybudovaný systém odvodňovacích kanálov na ul. Osloboditeľov a čiastočne v lokalite Sedliská.

Zvýšeniu prietoku kapacity vodných tokov napomáha každoročné čistenie potokov pri príležitosti Dňa Zeme.

- V roku 2011 sa realizoval projekt Revitalizácia krajiny Rajecké Teplice v rámci 1.

- Realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR – vodozádržné opatrenia – boli vybudované hrádzky, poldre a odrážky na 5 lokalitách.

Opatrenie č. 5 - Zriadenie centra sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb – zariadenie pre seniorov nebolo vybudované z dôvodu nedostatku vlastných finančných zdrojov.

Opatrenie č. 6 - Rekonštrukcia školských a predškolských zariadení

Exteriér základnej školy bol zrekonštruovaný – boli zateplené dva pavilóny školy a telocvičňa. Bola vysadená nová zeleň, umiestnené drevené lavičky, detské drevené ihrisko. V roku 2015 získalo mesto dotáciu z Nadácie Pontis na vybavenie dopravného ihriska v areáli základnej školy. Bola vybudovaná bikrosová dráha. Okrem toho boli zateplené oba pavilóny základnej školy a budova telocvične. Postupne sa obnovuje vybavenie tried novým nábytkom.

V roku 2015 mesto získalo príspevok zo štátneho rozpočtu, vďaka ktorému rozšíri kapacitu materskej školy na ul. Osloboditeľov o jednu triedu. Projekt by mal byť ukončený v roku 2016.

Opatrenie č. 7 - Vybudovanie vzdelávacieho a kongresového centra

Nezrealizované z dôvodu nedostatku finančných zdrojov.

Opatrenie č. 8 - Cieľene zamerané vzdelávanie pre potreby lokálneho trhu práce

V tejto oblasti mesto priebežne spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ktorý poskytuje dostatok informácií o analýze potrieb trhu práce a o organizovaných rekvalifikačných kurzoch, ktoré realizuje.

Opatrenie č. 9 - Zvýšenie environmentálneho povedomia občanov

Mesto Rajecké Teplice zrealizovalo besedy na rôzne témy v oblasti životného prostredia. Združenie obcí Rajecká dolina, ktorého sú Rajecké Teplice zakladajúcim členom, realizovalo v rokoch december 2009 – júl 2012 projekt „Skvalitnenie separovania zberu v Rajeckej doline“. Tento projekt bol spolufinancovaný z Kohézneho fondu a Štátneho rozpočtu SR v rámci Operačného programu Životné prostredie. V rámci projektu bola vydaná informačná brožúra s názvom „Čo robíme a čo chceme“ a informačný leták „Separujeme“. Oba informačné materiály boli distribuované do

domácností obyvateľov Rajeckej doliny. Mesto sa zúčastňuje na organizovaní čistenia vodných tokov a verejných priestranstiev v rámci Dňa Zeme. Uvedené podujatie propaguje v občasníku mesta Spravodajca aj na webovom sídle mesta. Mesto pravidelne dvakrát ročne organizuje zber objemového odpadu a drobného stavebného odpadu. Je zabezpečovaný separovaný zber.

Opatrenie č. 10 - Rozvoj vzťahov spolupráce a partnerstva

Mesto pokračuje v spolupráci s partnerskými mestami Dolní Benešov (ČR), Pozlovice (ČR), Wilamowice (PL) a Klanjec (Srbsko). Zúčastňuje sa spoločných konferencií ako aj kultúrnych podujatí, ktoré organizujú partnerské mestá za účelom odovzdávania si skúseností a oboznamovania sa so zvykmi danej krajiny. Taktiež mesto pozýva na kultúrne podujatia partnerské mestá.

Opatrenie č. 11 - Zriadenie múzea balneotechniky a kúpeľníctva

Tento projekt nebol zrealizovaný z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Opatrenie č. 12 - Vybudovanie futbalového štadiónu a zázemia v podobe siete detských a športových ihrísk

Nakoľko mesto nevlastní pozemok, ktorý by spĺňal rozmermi parametre futbalového ihriska, nemá vlastný futbalový štadión. Tento zámer nebol zrealizovaný aj z dôvodu nedostatku finančných zdrojov.

V areáli základnej školy je vybudované minifutbalové ihrisko, bikrosová dráha, detské dopravné ihrisko a v meste je 5 detských ihrísk (z toho 1 v Poluvsí).

Opatrenie č. 13 - Podpora aktívnej formy oddychu

Mesto zo svojho rozpočtu každoročne finančne podporuje športové zložky, pôsobiace na území mesta: horolezecký klub, cyklistický klub, dva futbalové kluby, šachový oddiel, tenisový oddiel. V roku 2012 bola otvorená pre verejnosť bikrosová dráha, ktorá je v areáli základnej školy v Rajeckých Tepliciach. V spolupráci s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Rajecká dolina boli inštalované náučné tabule a boli vykonané práce na značení turistických a náučných chodníkov.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk
Sociálna starostlivosť	referát opatrovateľskej služby	
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk

Formulár č. A1

A-2 Analýza vonkajšieho prostredia

A-2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v meste.

Mesto Rajecké Teplice je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina, (Žilinský samosprávny kraj). Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotného mesta.

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom. Má 48,8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje 58 %. V rámci podnikateľských aktivít malo ku koncu roka 2013 v Žilinskom kraji sídlo 9,6 % zo všetkých ziskových organizácií na Slovensku a 14,9 % z celkového počtu fyzických osôb. V roku 2013 pracovalo v kraji 12,8 % zamestnaných osôb z ich celkového počtu v SR a medziročne sa ich počet zvýšil o 2,8 %. Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 732 eur a za celoslovenským priemerom zaostala o 11,2 %.

Žilinský samosprávny kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k stredne výkonným regiónom Slovenska. Tvorba hrubého domáceho produktu v období rokov 2001 až 2011 mala stúpajúci trend okrem roku 2009, kedy bol zaznamenaný medziročný pokles. V roku 2001 regionálny hrubý domáci produkt dosiahol hodnotu 3 607 miliónov eur, v roku 2011 bol 7 605 miliónov eur v bežných cenách. Objem v kraji vytvoreného HDP predstavuje 11 % podiel na vytvorenom HDP v SR.

Priemysel prispieva významnou mierou k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a výkonnosti regiónu. Dôležitým ukazovateľom úrovne priemyselnej výroby sú tržby za vlastné výkony a tovar. V priemyselných subjektoch Žilinského kraja dosiahli v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v podnikoch s 20 a viac zamestnancami 11 757,4 mil. eur. Podiel kraja (15,6 %) na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle bol druhý v poradí, po krajoch Bratislavskom (36,5 %). Z územného hľadiska rozhodujúcu časť tržieb v kraji vyprodukovali podniky v okrese Žilina (70,1 %). Podľa ekonomických činností najväčší podiel 56,2 % na hrubom obrate v kraji tvorila výroba motorových vozidiel. Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu sa podieľala 11,9 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 7,1 % a výroba papiera a papierových výrobkov 6,6 %.

V Žilinskom samosprávnom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo. Stavebné subjekty sídlia v Žilinskom kraji realizovali v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 193 mil. Eur. Žilinský kraj s podielom 16,4 % bol druhý v poradí za krajom Bratislavským (29,1 %).

Žilinský samosprávny kraj má veľmi dobrú dopravnú polohu v rámci Slovenska na dôležitých medzinárodných a vnútroštátnych komunikáciách. Prechádza ním hlavný cestný ťah z Českej republiky na Ukrajinu i cestné ťahy z Bratislavy a Šiah smerom do Poľska. Ku koncu roka 2013 bolo v kraji 67 km diaľničných úsekov a ďalšie sú vo výstavbe. Organizácia železničnej dopravy predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava - Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak Slovenska. Regionálny charakter majú železnice Žilina - Rajec, Čadca - Makov na Kysuciach a Kľačany - Trstená na Orave. Centrálnym uzlom je Žilina s novou zriaďovacou stanicou Teplička nad Váhom. Medzinárodná letecká doprava je lokalizovaná 10 km od centra regiónu v obci Dolný Hričov.

Školstvo reprezentuje sieť školských zariadení. V kraji pôsobí 341 materských škôl, 262 základných škôl, 30 gymnázií, 2 konzervatória, 62 stredných odborných škôl. V krajskom meste má sídlo Žilinská univerzita, v Martine sídli Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského Bratislava, v Ružomberku Katolícka univerzita a v Liptovskom Mikuláši Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Žilinský samosprávny kraj je významný kultúrny región Slovenska a disponuje bohatým kultúrno-historickým potenciálom. Najznámejšími národnými kultúrnymi pamiatkami sú Bytčiansky zámok pôvodne stavaný ako vodný hrad, lesná železnica v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke, Oravský hrad v Oravskom Podzámku, Slovenské národné múzeum v Martine, prvá budova Matice slovenskej v Martine, lesná úvratňová železnica Chmúra - Tanečník v Oravskej Lesnej, múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a hrad Strečno pri Žiline. Známa je i ojedinelá ľudová architektúra v Čičmanoch, drevený betlehem v Rajeckej Lesnej, ako aj svetový unikát - drotárska expozícia Považského múzea, umiestnená v Budatínskom zámku. Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je zapísaná osada Vlkolínec - pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a v Tvrdošíne sa nachádza vzácna pamiatka UNESCO - gotický drevený kostolík z 15. storočia.

Región Žilinského samosprávneho kraja je bohatý na výskyt minerálnych a termálnych vôd, ktoré sa využívajú na liečenie v kúpeľoch Rajecké Teplice (pohybová a nervová sústava), Turčianske Teplice (urologické a reumatické ochorenia), Lúčky (ženské ochorenia) a Liptovský Ján (tráviaca sústava a reumatické ochorenia). Minerálne vody sa využívajú aj ako stolové vody Budiš, Fatra a Korytnica. Na rekreačné účely sa využívajú geotermálne vrty v Liptovskom Jáne, Bešeňovej, Rajeckých Tepliciach a Rajci, Oraviciach a Stráňavách.

(Zdroj: <http://slovak.statistics.sk>).

Najväčším rozvojovým potenciálom regiónu Žilinského samosprávneho kraja je:

- výhodná geografická poloha medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselná tradícia a dobrá exportná výkonnosť, diverzifikovaná odvetvová infraštruktúra s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Strategické ciele:

- zvýšiť produktivitu a konkurencieschopnosť služieb,
- rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
- zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
- rozvíjať nové ekologicky orientované služby,
- využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.
- opatrenia na zlepšenie úrovne kvality života obyvateľov (dobudovaním kanalizácie).

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry dobudovaním diaľnice,
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva.

A-3 Zhodnotenie súčasného stavu

A-3.1 SWOT Analýza

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné a slabé stránky, ako aj na príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja a vnímať ho ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre mesto Rajec Teplice nevyhnutnosťou. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom mesta, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii, to príležitosťou vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz: S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov mesta k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení, ktoré sú určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci mesta. Na jej základe môže mesto prikrčiť k formulácii špecifických rozvojových a strategických cieľov.

Poznámka - definícia SWOT:

- Silné stránky (**S**trengths) – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa,
- Slabé stránky (**W**eaknesses) - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- Príležitosti (**O**pportunities) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa
- Ohrozenia (**T**hreats) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa

Pozornosť treba venovať oblastiam, v ktorých má mesto najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce SWOT analýzy, (schémy), prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky mesta Rajec Teplice a kvalitu života v meste.

SWOT ANALÝZA

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútorné atribúty organizácie	S Silné stránky	W Slabé stránky
Vonkajšie atribúty prostredia	O Príležitosti	T Ohrozenia

A-3.1-1 – Hospodárstvo, vedecko technický rozvoj a rozvoj podnikania

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha	
	priaznivé podmienky pre rozvoj stredného a malého podnikania v oblasti služieb a cestovného ruchu	3	malé katastrálne územie neumožňuje vybudovanie ďalších budov na účely podnikania	5	
	vyhovujúca dopravná dostupnosť	4			
	blízkosť krajského mesta Žilina	5			
	konkurenčné prostredie	4			
	zázemie pre podnikanie v III. sektore	2			
	Spolu:	18	Spolu:	5	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha	
	nárast malého a stredného podnikania za vytvorenia vhodných podmienok najmä v oblasti cestovného ruchu	1	nedostatočná podpora malých a stredných podnikov zo strany štátu	3	
	vybudovanie Rajeckej cyklomagistrály zvýši návštevnosť Rajeckej doliny a podporí ďalší rozvoj služieb cestovného ruchu	5	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	4	
	spolupráca (združovanie) s okolitými obcami za účelom zvýšenia objemu investičného kapitálu a rozvoja potenciálu v oblasti cestovného ruchu	4	nízky objem investícií smerujúcich do rozvoja	3	
	využitie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	3	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov	4	
	plánovaná dostavba diaľničného privádzača D1	4			
		1			
	Spolu:	18	Spolu:	14	

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok (18:5), vo vonkajšom prostredí sú v prevahe príležitosti nad ohrozeniami (18:14). Mesto má dobrú dostupnosť do krajského mesta, do ktorého dochádzajú obyvatelia za prácou. Keďže sa v meste nachádzajú kúpele, do mesta prichádza mnoho nových návštevníkov, čím dochádza k rozvoju cestovného ruchu v oblasti malého a stredného podnikania. Vybudovanie Rajeckej cyklomagistrály predpokladá zvýšenie nárastu návštevnosti. Na druhej strane mesto musí využiť svoj potenciál, nakoľko nedisponuje nehnuteľnosťami, ktoré by mohlo využiť na výstavbu budov, v ktorých by mohlo rozšíriť sortiment služieb.

A-3.1-2 – Doprava a komunikácie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha	
	výhodná geografická poloha s napojením na hlavné cestné a železničné ťahy	5	nízky objem finančných zdrojov z rozpočtu mesta na vybudovanie chodníkov pre peších	4	
	vybudovaním cestného obchvatu mesta je eliminovaný dopad tranzitnej dopravy cez mesto	5	nevybudovaná Rajecká cyklomagistrála	5	
	nárast využívania železničnej dopravy z dôvodu cestovania zdarma (študenti a dôchodcovia)	3	absencia cyklistických chodníkov v meste	3	
	priame železničné a cestné spojenie s krajským mestom Žilina	5	ulica Riečna nie je prepojená mostom s ulicou Osloboditeľov	3	
	Spolu:	18	Spolu:	15	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha	
	vybudovanie diaľničného privádzača - Lietavská Lúčka	5	nárast osobnej dopravy občanov žijúcich v meste	4	
	vybudovanie Rajeckej cyklomagistrály	5	zokruhovanie ulíc v meste	3	
	vybudovanie mostu, ktorý bude spájať ulicu Riečnu a Osloboditeľov	3	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	3	
	Spolu:	13	Spolu:	10	

Z hľadiska hodnotenia úrovne technickej infraštruktúry komunikácií prevládajú silné stránky nad slabými (18:15). Mesto má výhodnú geografickú polohu, mestom prechádza železničná ako aj prímestská a diaľková doprava. Vybudovaním Rajeckej cyklomagistrály sa zvýši bezpečnosť cyklistov z radov občanov mesta cestujúcich za prácou do okolitých miest a obcí a tiež turistov. Vo vonkajšom prostredí sú v prevahe príležitosti nad ohrozeniami (13:10). Mesto by malo prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov z eurofondov na zrealizovanie stanovených zámerov.

A-3.1-3 – Technická infraštruktúra a služby

Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa		
Vnútorné atribúty organizácie	Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
	dobré pokrytie signálom mobilných operátorov	4	absencia nájomných bytov	5
	prevádzka Slovenskej pošty a.s.	5	nedostatok parkovacích miest	4
	vybudovaný vodovod - väčšina obyvateľov je napojená	5	neexistuje čistička odpadových vôd (ČOV), nedobudovaná splašková kanalizácia	4
	zásobovanie elektrickou energiou s dostatočným počtom transformátorových staníc	5	absencia vybraných typov služieb pre obyvateľov (čistiareň, práčovňa, obuvník...)	4
	mesto je plynofikované - väčšina obyvateľov je napojená	4	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcej infraštruktúry	3
	Spolu:	23	Spolu:	20
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha
	dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie	5	nedostatok vlastných finančných zdrojov na dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie	5
	možnosť získania finančných prostriedkov z eurofondov	3	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk	4
	rekonštrukcia mestského verejného rozhlasu	4	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu	1
	výstavba nájomných bytov	5		
	zníženie energetickej náročnosti budovy mestského úradu	3		
	Spolu:	20	Spolu:	10

Silné stránky mierne prevládajú nad slabými stránkami (23:20). Technická infraštruktúra je v meste silnou stránkou, však nemožno prehliadnuť nedostatok parkovacích miest najmä na sídlisku a v centre mesta. Rozvoj a nová výstavba kúpeľov privádza do mesta množstvo návštevníkov, ktorí prichádzajú vlastnými automobilmi. Mesto nedisponuje nehnuteľnosťami, na ktorých by mohlo začať s výstavbou nových parkovacích miest práve v centre. V meste absentujú nájomné byty, dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie, niektoré služby pre obyvateľov, čo sa negatívne odzrkadľuje aj na demografickom vývine obyvateľov v meste. Vo vonkajšom prostredí prevládajú príležitosti nad ohrozeniami (20:10). Odporúča sa pokračovať v údržbe existujúcich sietí, zrekonštruovať mestský verejný rozhlas. Možnosť dobudovania ďalšej etapy splaškovej kanalizácie, výstavba nájomných bytov môžu do budúcnosti pridať mestu na jeho význame a stať sa tak zaujímavou destináciou, v ktorej nájdu svoj domov mladé rodiny s deťmi.

A-3.1-4 – Sociálna oblasť a zdravotníctvo

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne atribúty organizácie		vo všeobecnosti dlhodobá prosociálna politika mesta dokumentovaná trendom rastu v poskytovaní sociálnych služieb a dávok sociálnej pomoci (viď Tab. 1 a 2)	5	neexistencia zariadenia sociálnych služieb na území mesta (trendy k zariadeniu rodinného typu, nízkokapacitné, s týždňovým pobytom – týždenný stacionár)	5
		poskytovanie sociálneho poradenstva na profesionálnej úrovni prostredníctvom mimovládnej organizácie Áno pre život, n. o.	4	absencia efektívneho systému vyhľadávania občanov v hmotnej núdzi z dôvodu adresného poskytovania jednorazových dávok sociálnej pomoci	4
		efektívne využívanie inštitútu osobitného príjemcu sociálnych dávok v odôvodnených prípadoch (zbavenie spôsobilosti k právnym úkonom na základe rozhodnutia súdu)	3	absencia infraštruktúry (zariadenia) a ľudských zdrojov na zabezpečovanie tzv. odľahčovacej služby na území mesta	3
		organizovanie charitatívnych akcií iniciovaných a zabezpečovaných zo strany mesta a ďalších organizácií sídliačich na území mesta	4	nerealizovanie oficiálnych prieskumov spokojnosti občanov so sociálnymi službami na území mesta pre legitimizovanie kvality predmetných služieb a získavanie požiadaviek na sociálne služby od jednotlivých segmentov obyvateľov	4
		systematická a cielená organizácia aktivačných prác na území mesta	5		
		Spolu:	21	Spolu:	16
Vonkajšie atribúty prostredia		Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha
		prosociálna politika štátu a regionálnej samosprávy a podpora rozvoja sociálnych služieb v Slovenskej republike (podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb, podpora vzniku sociálnych zariadení rodinného typu; individualizácia poskytovania sociálnych služieb a legitimizovanie kvality služieb)	5	starnúca populácia v celospoločenskom, ale aj lokálnom kontexte (viď: Veková štruktúra obyvateľstva mesta - str.25), tým narastajúca hrozba potreby starostlivosti o týchto občanov	5
				možná koncentrácia občanov so štatútom bezdomovca, ktorí vyhľadávajú potenciálnych donorov z radov klientely kúpeľov	2
		Spolu:	5	Spolu:	7

Vyhodnotenie analýzy súčasného stavu v predmetnej oblasti vo väzbe na strategické ciele mesta:

Poznámka: Každý definovaný aspekt je hodnotený váhou od 1 do 5, kde hodnota 1 predstavuje najmenej užitočný a najmenej škodlivý vnútorný aspekt a hodnota 5 predstavuje

najužitočnejší a najškodlivejší vnútorný aspekt. Rovnako hodnota 1 predstavuje najslabšiu príležitosť alebo hrozbu a hodnota 5 najsilnejšiu príležitosť alebo hrozbu).

V sociálnej oblasti a oblasti zdravotníctva výrazne prevládajú silné stránky nad slabými aj napriek neexistencii zariadenia pre seniorov. Logickou príležitosťou, ale aj hlavne potrebou je jeho vybudovanie, ktoré však naráža na nedostatok vlastných finančných zdrojov. Celkovo v tejto oblasti príležitosti zaostávajú za ohrozeniami ich nevyužitia v tiež výraznom pomere (5:7). Odporúča sa pokračovať v rozvoji poskytovania sociálnych služieb a zároveň sa zamerať na minimalizovanie nákladov súvisiacich s ich poskytovaním ako aj čeliť hrozbám, ktoré sú s týmto poskytovaním služieb spojené.

A-3.1-5 – Školstvo, kultúra a šport

Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Silné stránky	váh a	Slabé stránky	váh a
Kultúra a šport			
vybudované dopravné, minifutbalové ihrisko, bikrosová dráha, detské preliezky	4	poškodený umelý trávnik na minifutbalovom ihrisku v areáli ZŠ	4
činné inštitúcie v meste: MŠ, ZŠ, Senior klub, DHZ, tenisový oddiel, cyklistický oddiel, futbalový klub, športový klub, OZ Kultúra, Áno pre život, o.z., Klub Nádej, spevácky zbor, šachový oddiel, horolezecký oddiel, ZO Únie žien a iné	5	absencia športových ihrísk a Workout parkov	5
obnovená mestská knižnica s bohatým a rozmanitým knižným fondom	4	mesto nevlastní kroje za účelom vytvorenia ľudovej skupiny, ktorá by obnovila miestne tradície (fašiangy ...)	3
spolupráca s ostatnými subjektmi v meste na tvorbe kultúrneho kalendára	3		
Materská škola			
vysoký záujem rodičov o umiestnenie detí do materskej školy	5	odmeňovanie pedagogických zamestnancov	4
pozitívna sociálno-emocionálna klíma v škole, zrekonštruovaná budova MŠ	5	absencia zapojenia do grantových projektov	3
100% kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov	5	graduujúca nedostatočná kapacita materskej školy	5
spoločensko-kultúrne aktivity	4	veľká vzdialenosť MŠ od centra mesta- nedostatočné využívanie dopravného ihriska v areáli ZŠ, telocvične, návštevy dominant mesta	3
záujem pedagogických zamestnancov podieľať sa na	5	nevyhovujúce vybavenie	5

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice na roky 2016 - 2021

Vonkajšie atribúty prostredia	aktivitách školy, projektoch, aj mimo pracovného času		školského dvora	
	ŠkVP pripravený na mieru podmienkam MŠ	5		
	dobrá pripravenosť detí na vstup do ZŠ, predpoklad zvyšovania počtu detí vo vekovej skupine od 0 do 4 rokov	5		
	dostatok kvalitných učebných pomôcok, hračiek	5		
	priestranné triedy so spálňami	5		
	dobrá spolupráca so zriaďovateľom, Radou školy, základnou školou, subjektmi mesta	5		
	veľký areál školy	5		
	využívanie alternatívnych prvkov vo výchovno-vzdelávacom procese	5		
	imidž MŠ ako zariadenia rodinného typu	5		
	Základná škola			
	kvalifikovaný pedagogický zbor, ochotný ďalej sa vzdelávať	4	slabá spolupráca s rodičmi zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí prejavujú len minimálny alebo vôbec žiadny záujem o školskú dochádzku a výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí	4
	omladenie pedagogického kolektívu	3	zlý stav elektroinštalácie, potrebná rekonštrukcia	5
	využívanie pomoci špeciálneho pedagóga a asistenta učiteľa pre začlenených žiakov a pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	5	nedostatok finančných prostriedkov na prevádzku a údržbu školy	5
	dobre fungujúca tímová práca učiteľov	4		
	dobrá vybavenosť školy počítačovou technikou.	3		
	činnosť Školského klubu detí, ranný školský klub od 6,30 hod.	5		
	vlastná web stránka školy: http://skolarajecteplce.edupage.org	5		
	exkurzie, lyžiarske a plavecké kurzy pre žiakov I. a II. stupňa	5		
	Spolu:	114	Spolu:	46
	Príležitosti	váh a	Ohrozenia	váh a
	Materská škola			
	väčšia motivácia pre zapojenie všetkých rodičov do edukačného procesu,	5	disharmónia v oblasti výchovy rodiny a školy	3
	osvetové pôsobenie na rodičov (zdravá výživa, zdravý životný štýl, rodičovstvo a výchova)	5	nízke ohodnotenie pedagogických aj nepedagogických zamestnancov	3
	záujem a motivácia pre zapojenie všetkých rodičov do edukačného procesu	5	administratívna náročnosť pri získavaní finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice na roky 2016 - 2021

		využívanie možností prípravy a realizácie nových projektov z prostriedkov EÚ	3		
		využívanie existujúcej siete podporných inštitúcií (logopéd, CPPaP)	3		
		Základná škola			
		školský vzdelávací program	4	klesajúci počet žiakov vplyvom demografického vývoja.	3
		celospoločenský záujem o zvýšenie statusu a školy	4	nízky status učiteľa na verejnosť	4
		účasť v projektoch a súťažiach, organizovaných na regionálnej a národnej úrovni	5	nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách	3
		zrekonštruované budovy	5	sociálne problémy rodín prenášané do školského prostredia – agresivita voči spolužiakom a učiteľom, zvyšujúci sa počet žiakov s poruchami učenia a správania	4
				upadajúca morálka spoločnosti	4
				stres a frustrácia učiteľov	3
				nedostatok financií na odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov, ktoré sú vyčlenené v štátnom rozpočte	2
		Šport a kultúra			
		spolupráca so žilinským samosprávnym krajom v oblasti kultúry a športu	4	nedostatok vlastných finančných zdrojov	5
		vybudovanie športového ihriska v areáli ZŠ a Workout parku aj v Poluvsí	5		
		obnova umelého trávniku na minifutbalovom ihrisku v ZŠ	4		
		zakúpenie krojov za účelom zachovania miestnych tradícií (fašiangy ...)	3		
		Spolu:	63	Spolu:	34

V oblasti vzdelávania, kultúry a športu jasne prevládajú silné stránky (114:46) a príležitosti, (63:34). V meste sa nachádza základná škola, ktorá bola zrekonštruovaná. Poskytuje vzdelanie deťom z mesta aj širšieho okolia. Je potrebné neustálu pozornosť venovať voľno - časovým aktivitám, ktoré môžu prispieť k eliminácii niektorých negatívnych faktorov v správaní detí. Vybudovanie nových športových ihrísk ako aj Workout parkov prispeje k zmysluplnému tráveniu voľného času nielen detí, mládeže ale aj obyvateľov mesta. Nadstavba materskej školy odstráni problém s nedostatkom voľných kapacít. V oblasti kultúry je potrebné zachovávať už zabehnuté tradície, ako príprava kultúrneho kalendára s ostatnými subjektmi pôsobiace na území mesta, ale aj zahrnúť do neho aj nové napr. fašiangy.

A-3.1-6 – Životné prostredie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha	
	kvalitná legislatíva, (VZN) pre nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom	2	nedobudovaná ďalšia etapa splaškovej kanalizácie	5	
	zabezpečený odvoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu	3	lesné porasty smreka postihnuté kôrovcom s následkom vynútenej ťažby a nadmerného odlesňovania	3	
	organizovaný separovaný zber komunálneho odpadu	4	stredný stupeň úniku radónu	1	
	vybudované hydromelioračné úpravy na poľnohospodárskej pôde	2	nárast automobilovej dopravy v meste znečisťujúcej ovzdušie	4	
	lesné pozemky majú súvislé lesné porasty rôznych vekových kategórií	1	rast produkcie komunálneho odpadu	4	
	hustá sieť vodných tokov	3	obmedzené možnosti financovania z rozpočtu mesta	3	
	vysoký podiel zelene v meste a okolí	5			
		20	Spolu:	20	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha	
	dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie	5	nedostatok vlastných finančných zdrojov na dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie	4	
	regulácia koryt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia	4	ubúdanie parkovacích miest a mestskej zelene v dôsledku výstavby pavilónov kúpeľov	5	
	zvýšiť ekologické a právne povedomie obyvateľstva	2	administratívna náročnosť pri získavaní finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov	3	
	rozvoj ekologického poľnohospodárstva	1			
	dodanie kompostérov do každej domácnosti	5			
	Spolu:	17	Spolu:	12	

V prípade životného prostredia sú vyvážené slabé stránky so silnými (20:20) a príležitosti sú v prevahe nad ohrozeniami (17:12). Odporúča sa prekonať slabiny zameraním sa na odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd a udržiavaním vysokého podielu zelene v meste. Jednou z priorít mesta by malo byť dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie v meste a Poluvsí, čím by sa znížil nepriaznivý vplyv na znečistenie vodných tokov v meste. Mesto by malo vplývať na občanov, aby separovali jednotlivé komodity ešte vo väčšej miere ako v súčasnosti. Do každej domácnosti sa javí ako najvhodnejšie dodanie kompostérov, za účelom zníženia objemu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov z domácej produkcie.

A-3.1-6 – Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja mesta

Hlavné disparity rozvoja mesta:

- nedostatok parkovacích miest z dôvodu nárastu osobných automobilov občanov a budovania kúpeľných budov,
- nevybudované trasy pre cyklistickú dopravu,
- chýba zokruhovanie ulíc,
- nedobudovaná technická infraštruktúra (splašková kanalizácia).

Hlavné faktory rozvoja mesta:

- Rajecká dolina – región, v ktorom sa vďaka čistému a kvalitnému životnému prostrediu rozvíja cestovný ruch,
- kúpele – poskytovanie kúpeľnej starostlivosti a iných služieb počas celého roka, rozvoj aktívneho cestovného ruchu,
- využitie vodných zdrojov - plnička vody (kúpele), termálne kúpalisko,
- atraktívne prírodné prostredie s hustou sieťou turistických chodníkov, vyhovujúcich širokému spektru turistov,
- chránené územie, pamiatky,
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál mesta,
- zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry,
- možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 a iných doplnkových zdrojov financovania pre rozvojové zámery,
- efektívnosť verejnej správy,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi mesta aj pri vytváraní podmienok pre rozvoj mesta a regiónu,
- rozvoj poskytovania sociálnych služieb.

Časť B - Strategická časť

B-1 Vízia

Mesto Rajecké Teplice bude naďalej príjemným a pokojným miestom pre bývanie a kúpeľnú turistiku s kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Rozvoj mesta sa sústreďí na zlepšovanie podmienok pre bývanie a podporu aktivít v oblasti cestovného ruchu. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote mesta. Mesto bude príťažlivým a vyhľadávaným miestom pre bývanie ako aj návštevníkov.

B-2 Poslanie

Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Rajecké Teplice a odpovedá na tri otázky:

- čo mesto robí ?

Mesto Rajecké Teplice v súčasnosti reaguje na aktuálne výzvy nového programovacieho obdobia, aby mohlo čerpať NFP, pričom sa zameriava na plnenie strategických cieľov, ktoré si vytýčilo na najbližšie roky.

- prečo to robí ?

Stratégia mesta je rámcovou predstavou o tom, akým smerom by sa malo mesto v budúcnosti uberať a aké miesto chce zaujať v spoločnosti.

- pre koho to robí ?

Všetky kroky mesta by mali smerovať k spokojnosti jeho obyvateľov a návštevníkov.

Predpokladom zabezpečenia služieb obyvateľom mesta, podnikateľom či návštevníkom kúpeľov, ako aj celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov, je ich riadenie a realizácia. Samospráva mesta Rajecké Teplice disponuje majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva pri rozhodovaní. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb.

Medzi významné činnosti patria zasadnutia orgánov mesta, ktoré rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života mesta, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia.

Aktuálny problém nedostatku voľných miest v materskej škole mesto už v súčasnosti rieši nadstavbou jednej triedy. Mesto získalo na realizáciu nadstavby dotáciu, z ktorej bude financovať časť investičného zámeru a ostatnú časť bude financovať z vlastných zdrojov.

V súčasnosti štát vo výraznej miere pristupuje k podpore domácej opatrovateľskej služby. Obce majú možnosť pre tento účel čerpať prostriedky z Národného projektu „Terénna

sociálna práca v obciach I“ a Národného projektu „ Podpora opatrovateľskej služby“. Takáto forma pomoci je zo strany klientov veľmi pozitívne hodnotená, najmä pre nenahraditeľnosť domáceho prostredia, ktoré výrazne prispieva k zachovaniu duševného zdravia. Vzhľadom na rastúci záujem bude mesto podporovať poskytovanie domácej opatrovateľskej služby ešte vo väčšom rozsahu. Aj naďalej však bude určujúcim faktorom finančná podpora zo strany štátu. Rozšírenie rozsahu domácej opatrovateľskej starostlivosti na jednej strane, podporí aj rast zamestnanosti v meste a jeho okolí na strane druhej.

Jednou z priorít mesta do budúceho obdobia je i vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj. Vzhľadom na reálne možnosti mesta (existencia vlastného pozemku, nehnuteľnosti) sa ako jedno z perspektívnych riešení javí výstavba nájomných bytov.

Je potrebné vyriešiť otázku výstavby domova pre seniorov na pozemku mesta.

Splašková kanalizácia je vybudovaná len na 29 % územia, jej dobudovanie je jednou z priorít mesta. Výstavba splaškovej kanalizácie v prípade získania NFP bude financovaná 5% z vlastných zdrojov z celkového investičného zámeru.

Za akútny považuje mesto nedostatok parkovacích miest v areáloch bytových domov, ktorý chce riešiť ich postupným budovaním.

Na cintoríne dochádza k vyčerpaniu kapacity voľných hrobových miest. Mesto preto plánuje výstavbu urnovej steny a pochovávanie do starých hrobov.

Za účelom zabezpečenia ochrany chodcov je nevyhnutné dobudovať chodníky. V súčasnosti bola určená nová trasa Rajeckej cyklomagistrály, v prípade výziev bude mesto reagovať a realizovať výstavbu, čím sa zvýši bezpečnosť cyklistov, ktorí dochádzajú za prácou do okolitých obcí a do krajského mesta Žilina. Nová cyklomagistrála zároveň prispeje k zvýšeniu atraktivity rekreačných zón na území Rajeckých Teplíc.

Mesto sa bude usilovať vytvoriť priaznivé podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov mesta vybudovaním športových ihrísk a Workout parkov.

B-3 Strategické zámery podľa programov:

B-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1

Rozvoj územia mesta a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.

Opatrenie 3-1-1-1: Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.

B-3.2 Doprava a komunikácie

Pravidelná oprava a údržba miestnych komunikácií, letná a zimná údržba, to všetko zahŕňajú kompetencie mesta v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií, cyklomagistrály, cyklistických chodníkov a vybudovanie mostu, ktorý bude spájať ulicu Riečnu s ulicou Osloboditeľov.

Cieľ 3-2-1

Vybudovanie a obnova miestnych komunikácií.

Opatrenie 3-2-1-1: Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste Rajecké Teplice.

Opatrenie 3-2-1-2: Priebežná aktualizácia dopravného značenia.

Cieľ 3-2-2

Vybudovanie nových chodníkov.

Opatrenie 3-2-2-1: Vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych a štátnych komunikáciách.

Cieľ 3-2-3

Vybudovanie Rajeckej cyklomagistrály.

Opatrenie 3-2-3-1: Výstavba Rajeckej cyklomagistrály.

Cieľ 3-2-4

Vypracovanie doplnku územného plánu SÚ Rajecké Teplice.

Opatrenie 3-2-4-1: Príprava podkladov pre spracovanie doplnku územného plánu v zmysle potrieb funkčného využitia.

Cieľ 3-2-5

Premostenie ulíc Riečna a Osloboditeľov mostom pre motorové vozidlá.

Opatrenie 3-2-5-1: Premostenie ulíc Riečna a Osloboditeľov mostom pre motorové vozidlá.

B-3.3 Technická infraštruktúra a služby

Výhľadovo je potrebné budovať a modernizovať ďalšie verejnoprospešné stavby a zariadenia a parkovacie miesta.

Cieľ 3-3-1

Zvýšenie kapacity parkovacích miest.

Opatrenie 3-3-1-1: Vybudovanie nových parkovacích miest.

Cieľ 3-3-2

Zníženie energetickej náročnosti budovy mestského úradu.

Opatrenie 3-3-2-1: Stavebno – technické zmeny a úpravy budovy mestského úradu.

Cieľ 3-3-3

Zvýšenie kapacity pietnych miest na cintoríne v Rajeckých Tepliciach.

Opatrenie 3-3-3-1: Vybudovanie urnovej steny.

Cieľ 3-3-4

Výstavba nájomných bytov.

Opatrenie 3-3-4-1: Zabezpečenie architektonickej štúdie.

B-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť mesta je v oblasti sociálnej politiky rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazové dávky sociálnej pomoci. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí aj opatrovateľská služba.

Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Pôsobnosť pri poskytovaní sociálnych služieb prešla z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky. Mesto sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi:

- Zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine,
- Zákon č.305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový zákon č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorý bol novelizovaný zákonom č. 485/2013 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení n. p. a novela zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti mesta pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa § 3 obyvatelia mesta majú právo požadovať súčinnosť mesta pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci a pomoci v čase náhlej núdze.

Strategický cieľ v sociálnej oblasti:

Zvýšiť kvalitu života sociálne slabého obyvateľstva mesta Rajecké Teplice.

Operatívny cieľ 1:

Vybudovanie zariadenia pre seniorov (rodinného typu, nízko kapacitné, s týždňovým pobytom, aj celoročným) na území mesta Rajecké Teplice.

Operatívny cieľ 2:

Zintenzívnenie spolupráce úradov, inštitúcií a organizácií v meste a regióne pre vyhľadávanie občanov odkázaných na finančnú pomoc, poradenstvo a sociálne služby pre udržanie ich životnej úrovne.

Operatívny cieľ 3:

Vytvorenie systému získavania spätnej väzby od súčasných a potenciálnych používateľov sociálnych služieb, ako aj ostatných občanov mesta Rajecké Teplice zameranej na kvalitu sociálnych služieb na vymedzenom území.

Na základe tohto má mesto Rajecké Teplice nasledovné ciele:

Cieľ 3-4-1

Vybudovanie zariadenia pre seniorov (ZPS)

Opatrenie 3-4-1-1: Určenie dostupných pozemkov vhodných pre výstavbu.

Opatrenie 3-4-1-2: Výstavba budovy zariadenia pre seniorov.

Opatrenie 3-4-1-3: Personálne zabezpečenie.

Opatrenie 3-4-1-4: Materiálno - technické zabezpečenie.

Opatrenie 3-4-1-5: Finančné a rozpočtové zabezpečenie.

B-3.5 Školstvo, kultúra a šport

V rámci existujúcich kompetencií mesto Rajecké Teplice ako zriaďovateľ zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces prostredníctvom základnej školy a materskej školy.

Mesto vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov mesta, ako najvhodnejšiu prevenciu proti závislostiam a civilizačným chorobám. V meste pracuje viacero organizácií, ktoré sa podieľajú na kultúrnom a spoločenskom živote. V areáli základnej školy sú ihriská (dopravné, minifutbalové, detské), ktoré poskytujú športové vyžitie.

Cieľ 3-5-1

Rozšírenie kapacity materskej školy (MŠ)

Opatrenie 3-5-1-1: Príprava dokumentácie pre nadstavbu MŠ.

Opatrenie 3-5-1-2: Rozšírenie kapacity MŠ.

Opatrenie 3-5-1-3: Personálne zabezpečenie.

Opatrenie 3-5-1-4: Materiálno - technické zabezpečenie.

Opatrenie 3-5-1-5: Finančné a rozpočtové zabezpečenie.

Cieľ 3-5-2

Školstvo - rozvoj a údržba infraštruktúry vzdelávania, zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Opatrenie 3-5-2-1: Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.

Cieľ 3-5-3

Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí.

Opatrenie 3-5-3-1: Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Naďalej pokračovať v rozvíjaní spolupráce s partnerskými mestami.

Cieľ 3-5-4

Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.

Opatrenie 3-5-4-1: Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.

Opatrenie 3-5-4-2: Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Opatrenie 3-5-4-3: Vybudovanie Workout parkov a športových ihrísk.

B-3.6 Životné prostredie

Zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia. Preto je potrebné neustále udržiavanie a zveľaďovanie mesta, ochrana a údržba existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie zníženiu podielu zelených plôch v zastavanom území mesta. Zámerom je takisto rozšírenie triedenia a zberu odpadov, znižovanie objemu odpadu, dobudovanie splaškovej kanalizácie v meste a dodanie kompostérov do každej domácnosti.

Cieľ 3-6-1

Dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie.

Opatrenie 3-6-1-1: Príprava projektovej dokumentácie rozšírenia splaškovej kanalizácie.

Opatrenie 3-6-1-2: Realizácia dobudovania splaškovej kanalizácie.

Cieľ 3-6-2

Revitalizácia zelene.

Opatrenie 3-6-2-1: Výsadba nových zelených plôch a údržba a obnova jestvujúcich.

Cieľ 3-6-3

Zníženie objemu a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov z domácej produkcie.

Opatrenie 3-6-3-1: Dodanie kompostérov do každej domácnosti.

B-3.7 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu

Formulár č. S2

V í z i a		
1. Prioritná oblasť Hospodárska	2. Prioritná oblasť Sociálna	3. Prioritná oblasť Environmentálna
Cieľ 3-1-1	Cieľ 3-4-1	Cieľ 3-6-1
Opatrenie 3-1-1-1	Opatrenie 3-4-1-1	Opatrenie 3-6-1-1
	Opatrenie 3-4-1-2	Opatrenie 3-6-1-2
Cieľ 3-2-1	Opatrenie 3-4-1-3	
Opatrenie 3-2-1-1	Opatrenie 3-4-1-4	Cieľ 3-6-2
Opatrenie 3-2-1-2	Opatrenie 3-4-1-5	Opatrenie 3-6-2-1
Cieľ 3-2-2		
Opatrenie 3-2-2-1	Cieľ 3-5-1	Cieľ 3-6-3
	Opatrenie 3-5-1-1	Opatrenie 3-6-3-1
Cieľ 3-2-3	Opatrenie 3-5-1-2	
Opatrenie 3-2-3-1	Opatrenie 3-5-1-3	
	Opatrenie 3-5-1-4	
Cieľ 3-2-4	Opatrenie 3-5-1-5	
Opatrenie 3-2-4-1	Opatrenie 3-5-1-5	
Cieľ 3-2-5	Cieľ 3-5-2	
Opatrenie 3-2-5-1	Opatrenie 3-5-2-1	
Cieľ 3-3-1	Cieľ 3-5-3	
Opatrenie 3-3-1-1	Opatrenie 3-5-3-1	
Cieľ 3-3-2	Cieľ 3-5-4	
Opatrenie 3-3-2-1	Opatrenie 3-5-4-1	
	Opatrenie 3-5-4-2	
Cieľ 3-3-3	Opatrenie 3-5-4-3	
Opatrenie 3-3-3-1		
Cieľ 3-3-4		
Opatrenie 3-3-4-1		

B-4 Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán rozvoja mesta pre uvažované obdobie predstavuje analýzy a opatrenia. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu niektorej skupiny obyvateľov.

Limitujúcim faktorom je dostatok finančných prostriedkov, avšak ich nedostatok nemôže byť dôvodom pre nestanovenie strategického cieľa. Už jeho samotná definícia môže napomôcť smerovaniu rozvoja.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov) ,
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov,
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu.

Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľno-časových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré zohľadňujú potreby všetkých vekových kategórií a sú im súčasne dostupné.

Formulár č. S3

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice

Pripomienkovanie realizoval: odborný útvar samosprávy

Termín pripomienkovania: 23.11.2015

Oznam uverejnený: máj a november 2015 **miesto:** www.rajecké-teplice.sk, úradná tabuľa Spravodajca mesta

Text dokumentu k dispozícii: www.rajecke-teplice.sk, úradná tabuľa, poslancom Mestského zastupiteľstva a verejnosti.

Spôsob doručenia pripomienok: poštou, do schránky v budove mestského úradu, e-mailom a pod.

Priamo oslovené subjekty: komisie Mestského zastupiteľstva, poslanci Mestského zastupiteľstva, Materská škola, Základná škola, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina, Miestna akčná skupina Rajecká dolina, subjekty pôsobiace na území mesta, seniori, ZO Únie žien..

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

.....

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal:, dňa:, kontakt:

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru:
pripomienku akceptujeme/neakceptujeme.... zdôvodnenie odborného útvaru:

.....

Pripomienka č. 2, 3 ...n

sú doložené v prílohe

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis vypracoval:

meno, funkcia, dňa, podpis

Časť C – Programová časť

Úlohou programovej časti je premietnuť jednotlivé strategické ciele (zámery) spolu s navrhovanými opatreniami a aktivitami do programovej štruktúry.

Formulár č. P1

C-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia mesta a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">- nadviazanie spolupráce vzdelávacích inštitúcií mesta, podnikateľských subjektov a obyvateľov mesta

C-3.2 Doprava a komunikácie

Cieľ 3-2-1	Vybudovanie a obnova miestnych komunikácií
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste Račské Teplice
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">- vypracovanie projektovej dokumentácie- vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami- výstavba a obnova miestnych komunikácií- zokruhovanie miestnych komunikácií s cieľom minimalizovať počet slepých ulíc
Opatrenie 3-2-1-2	Priebežná aktualizácia dopravného značenia
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">- realizácia zvislého a vodorovného dopravného značenia na vybudovaných a zrekonštruovaných komunikáciách

Cieľ 3-2-2	Vybudovanie nových chodníkov
Opatrenie 3-2-2-1	Vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych a štátnych komunikáciách
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">- vypracovanie projektovej dokumentácie- výstavba chodníkov pozdĺž vybudovaných komunikácií

Cieľ 3-2-3	Vybudovanie Račskej cyklomagistrály
Opatrenie 3-2-3-1	Výstavba Račskej cyklomagistrály
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">- príprava dokumentácie- vysporiadanie pozemkov- zabezpečenie finančných prostriedkov- cyklistické prepojenie centra mesta s cyklomagistrálou

Cieľ 3-2-4	Vypracovanie doplnku územného plánu SU Rajecké Teplice
Opatrenie 3-2-4-1	Príprava podkladov pre spracovanie doplnku územného plánu v zmysle potrieb funkčného využitia
Aktivity	- vypracovanie doplnku územného plánu
Cieľ 3-2-5	Premostenie ulíc Riečna a Osloboditeľov mostom pre motorové vozidlá.
Opatrenie 3-2.5-1	Vybudovanie mostu ponad tok Rajčanky, ktorý bude spájať ulicu Riečnu a Osloboditeľov.
Aktivity	-zabezpečenie finančných prostriedkov, vydanie stavebného povolenia

C-3.3 Technická infraštruktúra a služby

Cieľ 3-3-1	Zvýšenie kapacity parkovacích miest
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie nových parkovacích miest
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie - výstavba nových parkovacích miest - vodorovné dopravné značenie a značenie parkovacích miest

Cieľ 3-3-2	Zníženie energetickej náročnosti budovy mestského úradu (MsÚ)
Opatrenie 3-3-2-1	Zabezpečenie stavebno – technických zmien a úprav budovy MsÚ
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie a energetického auditu - výmena okien, zateplenie strechy - modernizácia infraštruktúry budovy

Cieľ 3-3-3	Zvýšenie kapacity pietnych miest na cintoríne v Rajeckých Tepliciach
Opatrenie 3-3-3-1	Vybudovanie urnovej steny
Aktivity	- usporiadanie pozemku - príprava projektovej dokumentácie - výstavba urnovej steny v areáli cintorína

Cieľ 3-3-4	Výstavba nájomných bytov
Opatrenie 3-3-4-1	Zabezpečenie architektonickej štúdie
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie - finančné zabezpečenie - realizácia výstavby nájomných bytov

C-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1	Vybudovanie zariadenia pre seniorov (ZPS)
Opatrenie 3-4-1-1	Určenie dostupných pozemkov vhodných pre výstavbu.
Aktivity	- vytypovanie vhodného pozemku vo vlastníctve mesta
Opatrenie 3-4-1-2	Výstavba budovy zariadenia pre seniorov.
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie - výstavba budovy ZPS - inštalácia infraštruktúry ZPS
Opatrenie 3-4-1-3	Personálne zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie odborného zdravotníckeho, opatrovateľského a technického personálu
Opatrenie 3-4-1-4	Materiálno - technické zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie materiálno technického vybavenia
Opatrenie 3-4-1-5	Finančné a rozpočtové zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie finančných prostriedkov z dostupných zdrojov

C-3.5 Školstvo, kultúra a šport

Cieľ 3-5-1	Rozšírenie kapacity materskej školy (MŠ)
Opatrenie 3-5-1-1	Príprava dokumentácie pre nadstavbu MŠ
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie
Opatrenie 3-5-1-2	Rozšírenie kapacity MŠ
Aktivity	- nadstavba časti budovy MŠ
Opatrenie 3-5-1-3	Personálne zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie odborného personálu do rozšírenej časti MŠ
Opatrenie 3-5-1-4	Materiálno - technické zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie infraštruktúry pre rozšírenú časť MŠ - zabezpečenie materiálno technického vybavenia
Opatrenie 3-5-1-5	Finančné a rozpočtové zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie finančných prostriedkov z dostupných zdrojov

Cieľ 3-5-2	Školstvo - rozvoj a údržba infraštruktúry vzdelávania, zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste
Opatrenie 3-5-2-1	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.
Aktivity	- modernizácia vnútorného vybavenia základnej školy - materiálno technické vybavenie

Cieľ 3-5-3	Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí
Opatrenie 3-5-3-1	Vypracovanie kalendára kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Naďalej pokračovať v rozvíjaní spolupráce s partnerskými mestami.
Aktivity	- personálne a finančné zabezpečenie - spracovanie kalendára kultúrnych podujatí - využívanie prostriedkov poskytovaných zo štrukturálnych fondov

Cieľ 3-5-4	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu
Opatrenie 3-5-4-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci
Opatrenie 3-5-4-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu
Opatrenie 3-5-4-3	Vybudovanie Workout parkov a športových ihrísk
Aktivity	- zabezpečenie materiálno-technického vybavenia - využívanie prostriedkov poskytovaných zo štrukturálnych fondov

C-3.6 Životné prostredie

Cieľ 3-6-1	Dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie.
Opatrenie 3-6-1-1	Príprava projektovej dokumentácie rozšírenia splaškovej kanalizácie
Aktivity	- vypracovanie projektovej dokumentácie
Opatrenie 3-6-1-2	Realizácia dobudovania ďalšej etapy splaškovej kanalizácie
Aktivity	- koordinácia činnosti a súčinnosť s dodávateľskou firmou , Združením obcí aglomerácie Rajecké Teplice - proces realizácie rozšírenia splaškovej kanalizácie

Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.
Opatrenie 3-6-2-1	Výsadba nových zelených plôch a údržba a obnova jestvujúcich
Aktivity	- starostlivosť o existujúcu zeleň a dreviny, údržba trávnatých plôch - usmerňovanie stavebných aktivít tak, aby sa minimalizovali straty zelených plôch v centre mesta - výsadba novej zelene a jestvujúcej

Cieľ 3-6-3	Zníženie objemu a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov z domácej produkcie.
Opatrenie 3-6-2-1	Dodanie kompostérov do každej domácnosti
Aktivity	- návrh a distribúcia informačných letákov do domácností, získanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych zdrojov, - dodanie kompostérov do každej domácnosti občanov

Časť D - Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov, ich zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

D-1 Organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja mesta Rajecké Teplice

Mesto zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny a územný rozvoj. Mesto v súčinnosti s poslancami mestského zastupiteľstva a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja mesta, vypracováva program rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov mesta Rajecké Teplice, Implementácia PR mesta Rajecké Teplice sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych akčných plánov. Akčné plány PR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektovať jeho kompetencie.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PR je nasledovný:

- Mestské zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov. Posudzuje a schvaľuje návrhy na ich zmenu, alebo doplnenie.
- Realizáciu konkrétnych projektov akčného plánu budú zabezpečovať pracovníci úradu a primátorka mesta.
- Kontrolným orgánom budú poslanci mesta, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Mestského zastupiteľstva.

Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy.

D-1.1 – Komunikačný plán

Mesto bude priebežne informovať o realizácii PR prostredníctvom verejných zasadnutí mestského zastupiteľstva, ako aj prostredníctvom mestskej internetovej stránky. Priebežne tam budú publikované schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál.

Formulár č. R1

Komunikačný plán pre fázu realizácie PR

P č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	12/2016	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
2.	12/2017	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
3.	12/2018	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
4.	12/2019	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
5.	12/2020	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
6.	12/2021	MsÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu

D-1.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých akčných plánov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 – 2021 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov, opatrení, aktivít a orientácia na dosiahnutie požadovaných výsledkov.

Formulár č. R5

Plán hodnotenia a monitorovania		
Plán priebežných hodnotení PR na programové obdobie 2016 - 2021		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2016	podľa rozhodnutia mesta/koordinátora PR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PR	v roku 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, pri návrhu na revíziu
Ad hoc hodnotenie celého PR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...a pod.

D-1.3 – Akčný plán

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh, ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

Časť E - Finančná časť

E-1 Finančný plán programu

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov a možností mestského rozpočtu (v tis eur).

E-2 Finančný plán podľa programových cieľov a časového horizontu uskutočnenia

E-2.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.							
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste		x	x	x	x	x	x

E-2.2 Doprava a komunikácie

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-2-1	Vybudovanie a obnova miestnych komunikácií							
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste Ražské Teplice		x	x	x	x	x	x
Opatrenie 3-2-1-2	Priebežná aktualizácia dopravného značenia		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-2-2	Vybudovanie nových chodníkov							
Opatrenie 3-2-2-1	Vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a štátnych komunikáciách		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-2-3	Vybudovanie Ražskej cyklomagistrály							
Opatrenie 3-2-3-1	Výstavba Ražskej cyklomagistrály		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-2-4	Vypracovanie doplnku územného plánu SÚ Ražské Teplice							
Opatrenie 3-2-4-1	Príprava podkladov pre spracovanie doplnku územného plánu v zmysle potrieb funkčného využitia							x
Cieľ 3-2-5	Premostenie ulíc Riečna a Osloboditeľov mostom pre motorové vozidlá							
Opatrenie 3-2-5-1	Premostenie ulíc Riečna a Osloboditeľov mostom pre motorové vozidlá							x

E-2.3 Technická infraštruktúra a služby

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-3-1	Zvýšenie kapacity parkovacích miest							
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie parkovacích miest		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-3-2	Zníženie energetickej náročnosti budovy Mestského úradu (MsÚ)							
Opatrenie 3-3-2-1	Zabezpečenie stavebno – technických zmien a úprav budovy MsÚ		x	x	x			
Cieľ 3-3-3	Zvýšenie kapacity pietnych miest na cintoríne v Rajeckých Tepliciach							
Opatrenie 3-3-3-1	Vybudovanie urnovej steny		x	x	x			
Cieľ 3-3-4	Výstavba nájomných bytov							
Opatrenie 3-3-4-1	Zabezpečenie architektonickej štúdie		x	x	x	x	x	x

E-2.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-4-1	Vybudovanie zariadenia pre seniorov (ZPS)							
Opatrenie 3-4-1-1	Určenie dostupných pozemkov vhodných pre výstavbu.				x			
Opatrenie 3-4-1-2	Výstavba budovy zariadenia pre seniorov.					x	x	x
Opatrenie 3-4-1-3	Personálne zabezpečenie						x	x
Opatrenie 3-4-1-4	Materiálno - technické zabezpečenie.						x	x
Opatrenie 3-4-1-5	Finančné a rozpočtové zabezpečenie					x	x	x

E-2.5 Školstvo, kultúra a šport

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-5-1	Rozšírenie kapacity materskej školy (MŠ)							
Opatrenie 3-5-1-1	Príprava dokumentácie pre nadstavbu MŠ		x					
Opatrenie 3-5-1-2	Rozšírenie kapacity MŠ.		x					
Opatrenie 3-5-1-3	Personálne zabezpečenie		x					
Opatrenie 3-5-1-4	Materiálno – technické zabezpečenie		x					
Opatrenie 3-5-1-5	Finančné a rozpočtové zabezpečenie		x	x	x	x	x	x

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-5-2	Školstvo - rozvoj a údržba infraštruktúry vzdelávania, zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste							
Opatrenie 3-5-2-1	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-5-3	Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí							
Opatrenie 3-5-3-1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Naďalej pokračovať v spolupráci s partnerskými mestami.		x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-5-4	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu							
Opatrenie 3-5-4-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci		x	x	x	x	x	x
Opatrenie 3-5-4-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu		x	x	x	x	x	x
Opatrenie 3-5-4-3	Vybudovanie Workout parkov a športových ihrísk		x	x	x	x	x	x

E-2.6 Životné prostredie

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cieľ 3-6-1	Dobudovanie ďalšej etapy splaškovej kanalizácie.							
Opatrenie 3-6-1-1	Príprava projektovej dokumentácie rozšírenia splaškovej kanalizácie		x	x				
Opatrenie 3-6-1-2	Realizácia dobudovania ďalšej etapy splaškovej kanalizácie		x	x	x			
Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.							
Opatrenie 3-6-2-1	Výsadba nových zelených plôch a údržba a obnova existujúcich	x	x	x	x	x	x	x
Cieľ 3-6-3	Zníženie objemu a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov z domácej produkcie.							
Opatrenie 3-6-3-1	Dodanie kompostérov do každej domácnosti občanov		x	x	x	x	x	x

Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta. PR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PR mesta Rajecké Teplice bol schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva.

dňa: 10.03.2016 Uznesením č. 8/2016

V Rajeckých Tepliciach 10.03.2016

.....
pečiatka mesta

.....
primátor mesta

Povinné prílohy PR

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR:

Člen riadiaceho tímu:

Mgr. Katarína Hollá – primátorka, Ing. Miroslav Mikula – prednosta MÚ

Prac skupina:

Peter Píala, Ing. Marta Zafková, Mgr. Anna Ciriaková, PhD.,
Ing. Silvia Bednarovská, Mgr. Monika Plevová, Ing. Danko Vráblová,
pracovné skupiny Miestnej akčnej skupiny Rajecká dolina a Oblastnej
organizácie cestovného ruchu Rajecká dolina

Partneri:

Miestna akčná skupina Rajecká dolina a Oblastná organizácia
cestovného ruchu Rajecká dolina

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení n. p.
- Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení, v znení n. p.
- Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení n. p.
- Zákon č. 482/2003 Z. z. o štátnej pokladnici.
- Partnerská dohoda
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- 4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PR ŽSK),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- UPSVAR, Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
- Interné materiály mesta Rajecké Teplice.
- <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
- <http://slovak.statistics.sk>
- <http://www.mesa10.sk>

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PR

ČOV	- Čistička odpadových vôd
DSO	- Drobný stavebný odpad
HDP	- Hrubý domáci produkt
IBV	- Individuálna bytová výstavba
KD	- Kultúrny dom
KO	- Komunálny odpad
m n. m.	- metrov nad morom
MsÚ	- Mestský úrad
MsZ	- Mestské zastupiteľstvo
PHSR	- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RK	- Rímsko Katolícka
SAD	- Slovenská autobusová doprava
SEVAK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SWOT	- anglická skratka analýzy silných a slabých stránok, zároveň príležitostí a rizík (S trengths) / (W eaknesses) - (O pportunities) / (T hreats) definícia na strane č.18
ŠF EÚ	- Štrukturálny fond Európskej únie
ŠJ	- Školská jedáleň
ŠKD	- Školský klub detí
TKO	- Tuhý komunálny odpad
VZN	- Všeobecne záväzné nariadenie
ZOS	- Zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS	- Zariadenie pre seniorov
ZŠ s	
MŠ	- Základná škola s materskou školou
ŽSK	- Žilinský samosprávny kraj
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva SR
OOOR	- Oblastná organizácia cestovného ruchu
MAS	- Miestna akčná skupina
NFP	- nenávratný finančný príspevok

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Mestské zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PR mesta Rajecké Teplice. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PR. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia, Miestna akčná skupina Rajecká dolina, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina realizujú svoje rozvojové aktivity v koordinácii s mestom Rajecké Teplice, čím prispievajú k vyváženému regionálnemu rozvoju mesta.

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rajecké Teplice
Obdobie platnosti	- 6 rokov (roky 2016 - 2021)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov rozvoj infraštruktúry a dobudovanie športových zariadení – Workout park
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán - hlavných aktérov Miestna akčná skupina Rajecká dolina Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina
Riadenie procesu	Proces budú riadiť pracovné skupiny partnerov, jednotlivé opatrenia garantujú partneri. Verejnosť bude informovaná o aktivitách prostredníctvom webovej stránky mesta, úradnej tabuli, Spravodajcu a na stretnutiach s niektorými „zložkami“ pôsobiacimi v meste
Financovanie	Zo zdrojov európskej únie, dotácií jednotlivých ministerstiev, grandov

Formulár č. Ú4